

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2021

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I

Prioritatea Strategică _____ Provocări societale _____

Cifra proiectului: 20.80009.0807.36

Conducătorul proiectului

dr.hab. Igor CERETEU

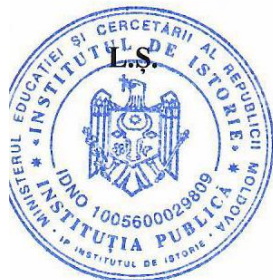
Directorul organizației

dr.hab. Gheorghe COJOCARU

Consiliul științific

dr. Silvia CORLĂTEANU

Chișinău 2021

Chișinău 2021

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs:

Cercetările efectuate în domeniul istoriei în condițiile democrației și libertății de expresie, după obținerea independenței de stat a Republicii Moldova, în anul 1991, s-au soldat cu editarea a numeroase monografii, studii și materiale istorice care, în totalitatea lor, au creat o bază temeinică pentru regândirea evoluției istorice a spațiului geografic în care s-a constituit și a evoluat de-a lungul secolelor poporul nostru. O abordare istorică obiectivă, bazată pe surse documentare, valorificate de cercetătorii din Republica Moldova, România, Rusia, Ucraina, Polonia este necesară societății noastre pentru a exclude din discursul istoric falsurile promovate de unii lideri politici și preinși cercetători științifici, care lansează diferite ipoteze inventate despre originea românilor de la est de Carpați, despre limba și identitatea națională a populației din acest spațiu. Urmărind scopul înlăturării acestor falsuri și abordări tendențioase, cercetătorii de la Institutul de Istorie al Ministerului Educației și Cercetării s-au implicat, prin prezentul proiect, în explicarea și argumentarea adevărului istoric. În a doua etapă de realizare a proiectului (2021) ne-am propus **scopul** de a continua activitatea de cercetare și documentare în arhive și biblioteci, de colectare a materialelor și surselor documentare, de clarificare a conceptelor și abordărilor istoriografice, de elaborare a compartimentelor la volumele de sinteză și a unor culegeri de documente și materiale.

2. Obiectivele etapei anuale:

Proiectul se desfășoară în perioada 2020-2023 și conține patru etape. **Obiectivele** prevăzute pentru a doua etapă (anul 2021) sunt următoarele:

Volumul de sinteză: *Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene.*

- continuarea lucrului de documentare în arhive/biblioteci și identificarea surselor documentare și bibliografice referitoare la subiectele cercetate în cadrul proiectului;
- identificarea și argumentarea noilor viziuni și ipoteze privind problemele controversate din istoria Moldovei;
- aprecierea gradului de reflectare a temelor investigate în literatura de specialitate;
- redactarea compartimentelor privitoare la evoluția comunităților umane de pe teritoriul istoric al Țării Moldovei în perioada antică;
- cercetarea inventarelor arhivistice din Agenția Națională a Arhivelor și prelucrarea documentelor identificate pentru volumul 4 de documente;
- organizarea de mese rotunde și conferințe naționale și internaționale privitoare la subiectele din volumele de sinteză;
- diseminarea informațiilor cercetate prin participări la conferințe, simpozioane științifice naționale și internaționale, emisiuni radio și tv;
- participarea la întâlniri cu studenții și elevii și promovarea adevărului istoric în instituțiile preuniversitare și universitare;
- încadrarea participanților la proiect în activitatea didactică și pedagogică, în vederea diseminării rezultatelor științifice din cadrul proiectului, în timpul orelor de curs;

- elaborarea de materiale didactice, hărți de contur, teste, creștomății pentru elevi și studenți;
- continuarea cercetării pluridimensionale a istoriei economice, politice, sociale și culturale a Țării Moldovei din perspectiva provocărilor societale;
- scrierea, discutarea și aprobarea în secții a paragrafelor din volumele de sinteză;
- elaborarea paragrafelor consacrate evoluției social-economice și instituționale a Țării Moldovei în secolele XIV-XVI: evoluție demografică, structură socială, instituții de stat, evoluție economică;
- scrierea compartimentelor despre evoluția social-economică a Țării Moldovei în secolul XVII - începutul secolului XVIII și a doua jumătate a secolului XVIII, agravarea dependenței politico-economice a Țării Moldovei față de Imperiul Otoman în secolul XVII – începutul secolului XVIII; specificul procesului de înnoiri și spirit iluminist în Moldova în secolul XVIII;
- continuarea elaborării compartimentului despre Secolul de Aur în cultura și arta Țării Moldovei (sf. sec. XVI – încep. sec. XVIII);
- redactarea paragrafelor referitoare la concurența dintre Marile Puteri europene din secolul XVIII; Campania de la Prut (1711); Moldova și Țara Românească în cadrul Problemei Orientale (1711-1768); Moldova și Țara Românească în timpul Războiului ruso-turc din 1768-1774 și anexarea părții de nord-vest a Moldovei de către Imperiul Habsburgic; Moldova și Țara Românească în timpul Războiului ruso-austro-turc din 1787-1791; domniile fanariote după 1812; anul revoluționar 1821;
- elaborarea compartimentelor referitoare la situația politică a Țării Moldovei la sfârșitul secolului XVI; unirea politică a Țărilor Române realizată de Mihai Viteazul; Țara Moldovei în contextul relațiilor românești în secolele XIV-XVI; situația politică externă a Țării Moldovei în prima jumătate a secolului al XVII-lea; Țara Moldovei în contextul relațiilor interromânești în epoca fanariotă;
- reflectarea relațiilor politice dintre Țara Moldovei și Regatul Poloniei în a doua jumătate a secolului al XVI-lea;
- elucidarea problemelor referitoare la activitatea administrativă, economică, socială și spiritual-culturală din teritoriile din estul Moldovei administrate de turci, tătari și nogai în secolele XVII-XVIII;
- reliefa și redactarea paragrafelor referitoare la regimul alimentar al populației din Țara Moldovei în secolele XV-XIX;
- elaborarea paragrafelor despre elementele de modernizare europeană și națională, aspecte social-economice, implementarea reformelor; chestiuni social-economice legate de Basarabia și Bucovina în secolele XVIII-XIX;
- elucidarea problemelor privind industria extractivă în Țara Moldovei (1812-1859) și elaborarea paragrafului referitor la artele în Țara Moldovei (1812-1859);
- cercetarea și redactarea paragrafelor despre aspectele sociale ale Țării Moldovei în secolul XVIII – începutul secolului XIX; evoluția demografică și structura socială a Țării Moldovei la sfârșitul secolului XVIII - începutul secolului XIX;
- scrierea paragrafelor despre organizarea activității diplomatice în Țara Moldovei la

sfârșitul secolului XVI – începutul secolului XVIII și organizarea activității diplomatice în Țara Moldovei în secolul XVIII – începutul secolului XIX;

- elaborarea paragrafelor referitoare la Biserica din Moldova (1812-1859);
- reflectarea subiectului privind Societățile culturale și științifice. Bibliotecile (1812-1859);
- prelucrarea arheografică a documentelor privitoare la istoria Țării Moldovei în Evul Mediu;
- discutarea în secții a compartimentelor elaborate pe parcursul etapei a doua;
- promovarea rezultatelor științifice din cadrul proiectului la conferințe, în emisiuni Radio și TV, la întâlniri cu profesorii de istorie, cu studenții și elevii;
- raportarea cercetărilor din secția Istorie Medievală a activităților științifice din cadrul proiectului pentru anul 2021;
- diseminarea rezultatelor proiectului în cadrul conferinței anuale, organizate de Institutul de Istorie.

Suplimentele la volumul de sinteză:

- Editarea volumului de studii: Andrei Eșanu, Valentina Eșanu, *Retrospecții istorice româno-ruse*, Chișinău, Ed. Lexon-Prim, 2021 (depus la editură).
- Valorificarea patrimoniului de carte veche din biblioteca mănăstirii Noul Neamț și editarea lucrării: Igor Cereteu, *Valori cărțurărești din biblioteca mănăstirii Noul Neamț (Cartea tipărită în secolele XVI-XX)* (depus la editură).
- Prelucrarea arheografică a documentelor de arhivă și pregătirea volumului IV de documente privitoare la istoria Țării Moldovei.

Volumul de sinteză: *Basarabia în cadrul Imperiului Rus*

- continuarea lucrului de documentare în arhive/biblioteci și identificarea surselor bibliografice publicate referitoare la subiectele cercetate în cadrul proiectului;
- identificarea problemelor controversate privitoare la Basarabia sub dominația Imperiului Rus (1812-1917) și evoluții sociale, economice, culturale, contextul internațional al Principatului Moldovei în intervalul 1812-1859;
- aprecierea gradului de cercetare a tematicii din proiect în literatura de specialitate (românească și străină);
- elaborarea compartimentelor privitoare la Țara Moldovei, de la anexarea Basarabiei la Imperiul Rus până la Unirea Principatelor Române (1812-1859) și Basarabia sub dominația Imperiului Rus (1812-1917);
- repartizarea sarcinilor de lucru pentru anul 2021 fiecărui executant al proiectului;
- organizarea de mese rotunde și conferințe naționale și internaționale privitoare la subiectele din volumele de sinteză;
- diseminarea informațiilor cercetate prin participări la conferințe, simpozioane științifice naționale și internaționale, emisiuni radio și tv;
- participarea la întâlniri cu studenții și elevii și promovarea adevărului istoric în instituțiile preuniversitare și universitare;
- încadrarea participanților în activitatea didactică și pedagogică, în vederea diseminării rezultatelor științifice din cadrul proiectului, în timpul orelor de curs;

- continuarea cercetării pluridimensionale a istoriei economice, politice, sociale, culturale și a raporturilor internaționale a Principatului Moldovei (1812-1859) și a Basarabiei sub dominația țaristă (1812-1918);
- analiza izvoarelor de arhivă privitoare la reacțiile populației Basarabiei față de regimul țarist și categoriile sociale ale populației din Basarabia;
- Elaborarea paragrafelor referitoare la consecințele războiului ruso-turc din 1806-1812 pentru Principatele Române; războiul ruso-turc din 1828-1829 și consecințele sale pentru Principatele Române, instaurarea ocupației militare rusești; impactul războiului Crimeii (1853-1856) asupra populației basarabene;
- analiza surselor arhivistice privitoare la evoluția administrativă a Basarabiei (1828 - anii 60 ai sec. XIX);
- elaborarea paragrafului referitor la sudul Basarabiei în componența românească (1857-1878);
- scrierea paragrafului privitor la învățământul basarabean la începutul secolului al XX-lea;
- identificarea principalelor reforme imperiale în anii 60-70 ai secolului al XIX-lea;
- scrierea capitolului referitor la viața economică, analiza proceselor de modernizare în statele europene și în Imperiul Rus în a doua jumătate a sec. al XIX-lea și România pe calea modernizării. Ducatul Bucovinei;
- analiza surselor arhivistice privitoare la evoluția demografică a Basarabiei la începutul secolului al XX-lea;
- cercetarea reformelor lui Stolâpin și impactul acestora asupra Basarabiei;
- scrierea compartimentelor referitoare la România și Rusia la începutul sec. XX; Basarabia în anii Primului Război Mondial și intrarea României în război; chestiunea Basarabiei în context internațional în anii neutralității;
- analiza surselor documentare privitoare la transformarea Basarabiei în gubernie, înăsprirea politicii de rusificare și manifestări naționale, revoluția rusă de la 1905-1907 și învierea vieții politice și naționale și scrierea acestor paragrafe;
- scrierea compartimentelor dedicate contextului social-politic și cultural european în prima jumătate a sec. al XIX-lea și influența asupra Basarabiei; Principatele Române pe calea modernizării: de la revoluția de la 1821 la revoluția de la 1848-1849;
- scrierea compartimentelor referitoare la Convenția de la Balta-Liman (1849), domnia lui Alexandru Ghica în Moldova, instaurarea garanției colective a Marilor Puteri, mișcarea unionistă, alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor în Țările Române și ecurile în Basarabia și Bucovina;
- elucidarea aspectelor ce țin de agricultura, comerțul interior și exterior al Principatului Moldovei (1812-1859);
- analiza vieții urbane în Principatul Moldovei (1812-1859);
- cercetarea problemei învățământului în Principatul Moldovei (1812-1859);
- analiza comparativă a vieții culturale din Țara Moldovei asupra proceselor culturale din Basarabia și Bucovina;
- promovarea rezultatelor științifice din cadrul proiectului la conferințe naționale și

internaționale, în emisiuni Radio și TV, lecții publice susținute la licee, universități; la întâlniri cu profesorii de istorie, cu studenții și elevii;

- raportarea cercetărilor în cadrul secției Istorie Modernă a activităților științifice planificate pentru prima și a doua jumătate a anului în 2021.

Suplimentele la volumul de sinteză:

- Andrei Emilciuc, *Basarabia în procesul de integrare a Imperiului Rus în sistemul comerțului european (1812 – anii '60 ai sec. al XIX-lea)* – Chișinău: Lexon-Prim, 2021. – 756 p.; tab. ISBN 978-9975-3291-7-0.

Studii complementare și comparative:

- elucidarea structurii și evoluției demografice, analiza învățământului, vieții politice, spiritual-culturale și a celei cotidiene, a procesului dezvoltării și modernizării social-economice a Basarabiei în cadrul României în anii 1918-1940 și 1941-1944;
- studierea perioadei instaurării, consolidării, regresului și căderii regimului sovietic, abordându-se în mod special: evoluția social-economică și politica etnoculturală în RASSM; anexarea Basarabiei de către Uniunea Sovietică și transformarea RASSM în RSSM; RSSM în anii 1944-1985; viața cotidiană și nivelul de trai în RSSM; RSSM în anii restructurării;
- analiza istoriei recente a Republicii Moldova, cu un accent special asupra aspectelor care vizează: proclamarea suveranității de stat și obținerea independenței; războiul de la Nistru și consecințele separatismului transnistrean; viața politică, reformele administrative, economice, migrațiile și stratificarea socială a populației; viața științifică și culturală; locul Republicii Moldova în contextul relațiilor internaționale; asigurarea unui suport științific necesar soluționării unor probleme vizând memoria și mentalitatea istorică, cu care se confruntă societatea în prezent.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale:

În vederea realizării scopului și obiectivelor etapei anuale (2021) au fost planificate următoarele acțiuni:

- studierea literaturii și surselor publicate și de arhivă la tematica proiectului;
- elaborarea paragrafelor din capitolele lucrărilor de sinteză;
- discutarea în ședințele secțiilor a lucrărilor elaborate în cadrul proiectului, formularea de obiecții și sugestii fiecărui executant;
- prezentarea spre discuție a materialelor adunate, referitoare la culegerile de documente și materiale;
- echipa de paleografi (D. Dragnev, L. Svetlicinai, T. Ciobanu, T. Candu) continuă cercetările asupra documentelor din arhive și biblioteci;
- lucrul asupra documentelor de arhiva referitoare la mănăstirea Noul Neamț (I. Cereteu);
- diseminarea în cadrul emisiunilor Radio/TV a rezultatelor cercetărilor în cadrul proiectului;
- redactarea și publicarea de studii și articole referitoare la istoria Moldovei, din cadrul proiectului;
- publicarea de studii și articole în nr. 1-4 al Revistei de Istorie a Moldovei;

- organizarea de sesiuni, seminare, mese rotunde, colocvii:

Masa rotundă consacrată Unirii Principatelor Române prin alegerea la 24 martie 1859 a lui Al. I. Cuza ca unic domn a Țării Moldovei și Țara Românească. Institutul de Istorie. 24 ianuarie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Gheorghe Negru, Ion Gumenâi.

Masă rotundă consacrată declarației din 27 martie 1918 a Sfatului Țării privind unirea Basarabiei cu Regatul României. Institutul de Istorie. 27 martie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Negrei Ion, Ion Gumenâi.

Masă rotundă: Pavel Dumitriu – istoric, demograf, documentalist. Institutul de Istorie, Agenția Națională a Arhivelor, Universitatea de Stat din Moldova. 26 martie 2021. Agenția Națională a Arhivelor. Responsabili: Igor Cereteu, Tudor Ciobanu.
- Organizarea unor congrese, simpozioane, conferințe naționale:

Conferință științifică „Operațiunea Sever / Nord de deportare a Martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească”. Institutul de Istorie. 1-2 aprilie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Ion Șișcanu.

Conferința științifică: Memoria post-totalitară și cercetarea istorică: realizări, probleme și perspective de cercetare. Institutul de Istorie. 16-17 septembrie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Virgil Bîrlădeanu.
- Organizarea unor congrese, simpozioane, conferințe cu participare internațională:

Conferință științifică cu participare internațională: Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere. Institutul de Istorie. 13 mai 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82 Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Ion Gumenâi, Ion Negrei, Tudor Ciobanu.

Conferință științifică „80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în Basarabia”. Institutul de Istorie. 12-13 iunie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Ion Șișcanu.

Conferință științifică „Republica Moldova la trei decenii de la proclamarea independenței de stat”. Institutul de Istorie. 27 august 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Nicolae Enciu.

Viața ecleziastică și laică din spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XXI. (Conferință științifică cu participare internațională consacrată împlinirii a 185 de ani de la sfințirea Catedralei mitropolitane și a clopotniței din Chișinău). USM. Institutul de Istorie. 21-23 octombrie 2021. Chișinău, str. Al. Mateevici, 60. Platforma Meet. Responsabili: Moșin Octavian, Ion Gumenâi.
- Organizarea unor congrese, simpozioane, conferințe internaționale:

Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc. (Conferință științifică internațională dedicată a 165 de ani de la semnarea tratatului de pace de la Paris). Institutul de Istorie. 13-15 mai 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Tudor Sclifos. Ion Gumenâi.

Conferință internațională: 1821 – An de cotitură în procesul de modernitate a Principatelor Române. Institutul de Istorie. 15 iunie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Vlad Mischevca. Valentin

Constantinov.

Conferință internațională: Confruntări politico-militare în Europa Centrală și de Sud Est în secolul al XVII-lea. Conferință științifică dedicată aniversării a 400 de ani de la Bătălia de la Hotin (1621). Institutul de Istorie. 28 septembrie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Vlad Mischevca. Valentin Constantinov.

- Organizarea de lansări de carte:

Lansare de carte: Andrei Eșanu, Valentina Eșanu, *Cantemiriana. Noi Contribuții*, Editura Lexon-Prim, Chișinău, 2021. Institutul de Istorie. Editura Lexon-Prim. Biblioteca Națională. 14 mai 2021. Biblioteca Națională. Responsabili: Andrei Eșanu,

Lansare de carte: Igor Cereteu. *Valori cărturărești din biblioteca mănăstirii Noua Neamț*, Editura Lexon-Prim, Chișinău, 2021 Institutul de Istorie. Editura Lexon-Prim. Biblioteca Națională. 16 noiembrie 2021. Biblioteca Națională. Responsabil: Igor Cereteu.

- Planificarea și efectuarea unor deplasări de documentare:

Delegație de documentare la Universitatea „Al.I.Cuza” Iași, România. Perioada: 5-9 iulie 2021 (Igor Cereteu).

Delegație de documentare la Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova. Perioada 13-17 septembrie 2021 (Igor Cereteu).

Delegație de documentare la Cracovia (Polonia). Perioada: 17-22 octombrie 2021 (Valentin Constantinov).

Delegație de documentare la Arhiva de Stat din Cernăuți, Ucraina. Perioada: 24-30 octombrie (Eugen Cernenchi, Tudor Ciobanu).

- Organizarea unei conferințe de totalizare, în care fiecare executant va prezenta rezultatele activității în cadrul proiectului.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale:

Pe parcursul acestei etape (2021) au fost realizate următoarele acțiuni pentru atingerea scopului și obiectivelor propuse:

- A fost studiată literatura și sursele publicate și de arhivă la tematica proiectului;
- Au fost elaborate paragrafele din capitolele lucrărilor de sinteză;
- Au fost discutate în ședințele secțiilor lucrările elaborate în cadrul proiectului, prezentate obiecții și sugestii fiecărui executant;

- Au fost prezentate spre discuție materialele adunate, referitoare la culegerile de documente și materiale;

- Echipa de paleografi (D.Dragnev, L.Svetlicinai, T.Ciobanu, T.Candu) au continuat cercetările asupra documentelor din arhive și biblioteci;

- Au fost cercetate documentele de arhiva referitoare la mănăstirea Noul Neamț (I. Cereteu);

- Au fost diseminate în cadrul emisiunilor Radio/TV rezultatele cercetărilor în cadrul proiectului;

- Au fost redactate și publicate studii și articole, rezumate, recenzii referitoare la istoria Moldovei, din cadrul proiectului;

- Au fost editate nr. 1-4 a Revistei de Istorie a Moldovei;

- Au fost organizate sesiuni, seminare, mese rotunde, colocvii:

Masa rotundă consacrată Unirii Principatelor Române prin alegerea la 24 martie 1859 a lui Al. I. Cuza ca unic domn a Țării Moldovei și Țara Românească. Institutul de Istorie. 24 ianuarie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Gheorghe Negru, Ion Gumenai.

Masă rotundă consacrată declarației din 27 martie 1918 a Sfatului Țării privind unirea Basarabiei cu Regatul României. Institutul de Istorie. 27 martie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Negrei Ion, Ion Gumenai.

Masă rotundă: Pavel Dumitriu - istoric, demograf, paleograf. Institutul de Istorie, Agenția Națională a Arhivelor, Universitatea de Stat din Moldova. 26 martie 2021. Agenția Națională a Arhivelor. Responsabili: Igor Cereteu, Tudor Ciobanu.

Notă: Lucrările mesei rotunde s-au desfășurat pe data de 13 aprilie în legătură cu faptul că pe 26 martie au avut loc alte manifestații științifice, cu genericul Unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918.

- Au fost organizate congrese, simpozioane, conferințe naționale:

Conferință științifică „Operațiunea Sever / Nord de deportare a Martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească”. Institutul de Istorie. 1-2 aprilie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Ion Șișcanu.

Conferința științifică: Memoria post-totalitară și cercetarea istorică: realizări, probleme și perspective de cercetare. Institutul de Istorie. 16-17 septembrie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Virgil Bîrlădeanu.

- Au fost organizate congrese, simpozioane, conferințe cu participare internațională:

Conferință științifică cu participare internațională: Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere. Institutul de Istorie. 13 mai 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82 Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Ion Gumenâi, Ion Negrei, Tudor Ciobanu.

Conferință științifică „80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în Basarabia”. Institutul de Istorie. 12-13 iunie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Ion Șișcanu.

Conferință științifică „Republica Moldova la trei decenii de la proclamarea independenței de stat”. Institutul de Istorie. 27 august 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabil: Nicolae Enciu.

Viața ecleziastică și laică din spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XXI. (Conferință științifică cu participare internațională consacrată împlinirii a 185 de ani de la sfințirea Catedralei mitropolitane și a clopotniței din Chișinău). USM. Institutul de Istorie. 21-23 octombrie 2021. Chișinău, str. Al. Mateevici, 60. Platforma Meet. Responsabili: Moșin Octavian, Ion Gumenâi.

- Au fost organizate congrese, simpozioane, conferințe internaționale:

Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc. (Conferință științifică internațională dedicată a 165 de ani de la semnarea tratatului de pace de la Paris). Institutul de Istorie. 13-15 mai 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Tudor Scifos. Ion Gumenâi.

Conferință internațională: 1821 - An de cotitură în procesul de modernitate a Principatelor Române. Institutul de Istorie. 15 iunie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Vlad Mischevca. Valentin Constantinov.

Conferință internațională: Confruntări politico-militare în Europa Centrală și de Sud-Est în secolul al XVII-lea. Conferință științifică dedicată aniversării a 400 de ani de la Bătălia de la Hotin (1621). Institutul de Istorie. 28 septembrie 2021. Chișinău, str. 31 august 1989, 82. Platforma Meet. Responsabili: Igor Cereteu, Vlad Mischevca. Valentin Constantinov.

Nota: A fost contramandata pentru data de 26-27 noiembrie, din cauza unor negocieri cu unii colegi din Polonia.

- Au fost organizate lansări de carte:

Lansare de carte: Andrei Eșanu, Valentina Eșanu, *Cantemiriana. Noi Contribuții*, Editura Lexon-Prim, Chișinău, 2021. Institutul de Istorie. Editura Lexon-Prim. Biblioteca Națională. 14 mai 2021. Biblioteca Națională. Responsabili: Andrei Eșanu,

Notă: Lansarea de carte s-a desfășurat la Biblioteca Națională pe data de 16 iunie 2021, în cadrul simpozionului Valori bibliofile, ediția din 2021.

Lansare de carte: Igor Cereteu. *Valori cărturărești din biblioteca mănăstirii Noul Neamț*, Editura Lexon-Prim, Chișinău, 2021 Institutul de Istorie. Editura Lexon-Prim. Biblioteca Națională. 16 noiembrie 2021. Biblioteca Națională. Responsabil: Igor Cereteu.

Notă: Lansarea de carte a fost contramandată din cauza că lucrarea este încă la editură.

Au fost realizate delegații de documentare:

Delegație de documentare la Universitatea „Al.I.Cuza” Iași, România. Perioada: 5-9 iulie 2021 (Igor Cereteu)

Delegație de documentare la Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova. Perioada 13-17 septembrie 2021 (Igor Cereteu).

Delegație de documentare la Cracovia (Polonia). Perioada: 17-22 octombrie 2021 (Valentin Constatinov).

Delegație de documentare la Arhiva de Stat din Cernăuți, Ucraina. Perioada: 24-30 octombrie (Eugen Cernenchi, Tudor Ciobanu).

Va fi organizată o conferință de totalizare, în care fiecare executant va prezenta rezultatele activității în cadrul proiectului (la sfârșitul lunii decembrie).

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini):

Pe parcursul celei de-a doua etape de desfășurare a proiectului *Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I*. Prioritatea Strategică: Provocări societale. Cifra proiectului: 20.80009.0807.36 au fost realizate scopul și obiectivele preconizate la începutul anului 2021 în planurile individuale ale executorilor proiectului. Au fost cercetate și analizate problemele consacrate evoluției social-economice și instituționale a Țării Moldovei în sec. XIV-XVI: evoluție demografică, structură socială, instituții de stat, evoluție economică. Au elaborate paragrafe referitoare la problemele evoluției social-economice a Țării Moldovei în sec. al XVII-lea -începutul sec. al XVIII-lea, a doua jum. a sec. al XVIII-lea; agravarea dependenței politico-economice a Țării Moldovei față de Imperiul Otoman în sec. al XVII-lea -începutul sec. al XVIII-lea; specificul procesului de înnoiri în spirit iluminist în Moldova în sec. al XVIII-lea (D.Dragnev).

În urma realizării proiectului au fost efectuate investigații arhivistice, a fost realizat studiul bibliografic cu privire la temele de sinteză legate de Istoria Țării Moldovei din a doua jumătate a secolului al XIV-lea și până la începutul secolului al XIX-lea. Au fost prelucrate arheografic documente privitoare la istoria Țării Moldovei din perioada amintită. Au fost elaborate și discutate în cadrul secției problemele controversate din istoria politică a Țării Moldovei din perioada medievală. A fost elaborat studiul *Situația politică a Țării Moldovei la sfârșitul secolului al XVI-lea. Unirea politică a Țărilor Române de Mihai Viteazul* (V. Constantinov).

Prin elaborarea paragrafelor capitolului *Secolul de Aur în cultura și arta Țării Moldovei (sf. sec. al XVI-lea – încep. sec. al XVIII-lea)* a fost realizată o nouă panoramă a evoluției culturii moldave în sec. XVII - încep. sec. XVIII prin prisma celor mai noi rezultate ale cercetărilor în știința istorică românească și europeană, fiind trase și concluziile care se impun. Compartimentele scrise de autorii Andrei și Valentina Eșanu aduc multă noutate mai ales în plasarea culturii Țării Moldovei cu spațiul cultural-spiritual european și cel oriental, arătându-se contribuția marilor cărturari moldoveni Petru Movilă, Nicolae Milescu Spătaru, Dimitrie Cantemir ș.a. la lărgirea și aprofundarea cunoașterii proceselor în lumea românească. Totodată este dezvăluit procesul de laicizare și de democratizare a culturii scrise în epoca de trecere de la slavonismul cultural la limba română în toate sferile de activitate.

Prin cele patru cărți apărute în anul curent, autorii lărgesc orizontul de cunoaștere a moștenirii cantemiriene și receptării acesteia în cultura universală, iar în alte publicații de anvergură, sunt cercetate și tratate pe nou etapele principale în afirmarea Chișinăului ca centru urban de primă importanță în spațiul dintre Prut și Nistru, iar în altă culegere sunt abordate aspecte cu noi interpretări și concluzii ale relațiilor româno-ruse din sec. XVII-XIX, inclusiv în plan spiritual-

cultural. Scoasă în evidență, importanța Pomelnicului Mănăstirii Voroneț ca sursă multiaspectuală istorică (A. și V. Eșanu).

Au fost discutate în cadrul secției paragrafele referitoare la organizarea bisericească a Moldovei în perioada 1812-1859. A fost confirmat rolul Mitropolitului Veniamin Costache în prosperarea Bisericii din Principatul Moldovei în această perioadă. S-au accentuat schimbările în teritoriile de jurisdicție a celor două episcopi: de Roman și de Huși, mai ales după înstrăinarea teritoriului dintre Prut și Nistru în anul 1812. S-a evocat rolul ierarhilor din această perioadă în evoluția Bisericii în Țara Moldovei în 1812-1859, de asemenea relațiile dintre stat și Biserică în această perioadă. Un rol important în evoluția culturală și științifică din perioada 1812-1859 au avut-o Societățile culturale și științifice, cărora li s-a rezervat un paragraf special în cadrul ultimului compartiment din volumul I de sinteză academică. Materialele au fost discutate în cadrul ședinței secțiilor Medievală și Modernă, aprobate ca realizări îndeplinite, oferite observații și sugestii (I.Cereteu).

Concurența dintre Marile Puteri europene din secolul al XVIII-lea a lăsat puține șanse ca Principatele Române să fie promovate la rangul unor state independente. Pentru a putea să se ridice, ci și pentru a supraviețui, Moldova și Țara Românească au trebuit să se adapteze la schimbările politice, economice și sociale ale epocii. În noile condiții, numai acei domni fanarioți care au reușit să se integreze elitelor naționale și să se asigure de sprijinul Porții au putut concura în raporturile internaționale. Dl Mischevca a reliefat în paragrafele elaborate implicarea domnilor în sinuoasa Problemă Orientală și impactul expansiunii Marilor Puteri în S-E Europei asupra Principatelor (V.Mischevca).

Au fost cercetate, analizate și sintetizate informațiile privind economia, societatea și instituțiile în sec. XIV-XVI. Pentru prima dată în istoriografie a fost cercetată și analizată problema consumului de dulciuri în Țara Moldovei în sec. al XVII-înc. sec.al XIX-lea, au fost stabilite influențele din exterior și tradițiile locale. De asemenea, a fost analizată rația alimentară a populației din punctul de vedere a consumului de lapte și produse lactate, prezentându-se varietatea acestora (A. Felea).

Au fost elaborate paragrafe pentru volumul de sinteză: paragraful 6 din Capitolul I, *Domniile regulamentare și protectoratul rus (1828-1848). Activitatea reformatoare a domnului Moldovei Mihai Sturza*; paragraful 7 din Capitolul II, *Relațiile socio-economice dintre Principatul Moldovei, Basarabia și Bucovina*; paragraful 2 din Capitolul I, paragraf intitulat *Contextul social-economic european. Etapele evoluției procesului de modernizare social-economică din Principatele Române*. De asemenea, a fost realizat compartimentul *Cronologie* (S. Bacalov).

A fost acordată o atenție sporită problemelor referitoare la teritoriile din sud-estul Țării Moldovei sub dominația otomană în sec. al XVII-lea. Schimbări în structurile administrative și sociale. Au fost elaborate și discutate în cadrul Secției Istorie Medievală compartimentele despre acest subiect, fiind sugerate anumite idei și înaintate observații (I.Chirtoagă).

În urma cercetării efectuate, prin abordarea complexă a diverselor compartimente ale istoriei medievale și moderne timpurii a fost realizată o analiză a evoluției raporturilor internaționale ale Țării Moldovei, de la sfârșitul secolului al XVI-lea și până la începutul secolului al XIX-lea. A fost sintetizată evoluția instituțională a diplomației Țării Moldovei în secolele XVII-XVIII prin elucidarea diverselor aspecte ale ei – rolul domniei, sfatului domnesc, dregătoriilor; organizarea activității soliilor, capuchehaielor; formarea și activitatea personalului diplomatic; evoluția și specificul ceremonialului diplomatic din Țara Moldovei (E.Cernenchi).

Au fost elaborate și discutate paragrafele referitoare la structura socială a Țării Moldovei în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Au fost prezentată structura socială prin prisma reformelor modernizatoare. Pornind de la istoriografia actuală au fost descrise categoriile socio-fiscale și etno-fiscale. Studiul de sinteză dedicat evoluțiilor demografice din spațiul Principatului Moldovei în secolul națiunilor a scos în evidență transformările cu caracter modernizator care au dus la creșterea numărului populației – dezvoltarea medicinei, evoluțiile economice ș.a. De asemenea, au fost prezentate urmările sporului potențialului numeric al locuitorilor din Moldova – intensificarea procesului de urbanizare, diversitatea structurii sociale specifică epocii moderne (T.Ciobanu).

Au fost elaborate: Compartimentul VI, Capitolul II, § 4. *Industria extractivă, meșteșugurile și manufacturile în Țara Moldovei (1812-1859)*; Compartimentul VI, Capitolul III, § 6. *Artele în Țara Moldovei (1812-1859)*; *Listele domnilor Țării Moldovei și ierarhilor Bisericii Ortodoxe din Țara Moldovei* În urma observațiilor S. Tabuncic urmează să facă unele schimbări de structură a paragrafelor pe parcursul lunii septembrie (S. Tabuncic).

A fost elaborat compartimentul *Afirmarea literaturii moderne. Curentele literare. Teatrul (1812-1859)*. Lucrarea a fost discutată și aprobată, cu sugestii și observațiile de rigoare, la ședința sectoarelor Istorie Medievală și Istorie Modernă de la Institutul de Istorie (A.Prohin). Alți colegi implicați în realizarea proiectului prin parteneriat (A.Bejenaru, I. Cheptene) sunt implicați în scrierea, redactare unei lucrări științifice, dat fiind faptul că ei sunt la început de activitate didactică și științifică.

Echipa de paleografi (D.Dragnev, L.Svetlicinîi, T.Candu, T.Ciobanu) au definitivat volumul IV de Documente, care aduce în circuitul științific circa 500 de acte inedite cu caracter socio-economic referitoare la Țara Moldovei în perioada războiului ruso-turc 1806-1812. Materialul arhivistic a fost selectat din fondurile de arhivă de la Chișinău, Iași, București.

În cadrul proiectului a fost realizată o monografie: *Retrospecții istorice româno-ruse* (Chișinău, Ed. Lexon Prim, 2021, 177 p.), în care sunt abordate o serie de probleme de ordin politico-militar și cultural al celor două masive etnoculturale, venindu-se cu noi concluzii. Lucrarea va fi publicată din banii proiectului (A. și V.Eșanu).

Pe parcursul acestui an s-a lucrat asupra altei monografii *Valori cărțurărești din biblioteca mănăstirii Noul Neamț*, Editura Lexon-Prim, Chișinău, 2021, care va apare până la sfârșitul acestui ani din banii Ministerului Educației și Cercetării (I.Cereteu).

Cercetătorii Secției Istorie Modernă s-au implicat activ în scrierea compartimentelor din volumul II al sintezei: *Basarabia în cadrul Imperiului Rus*, dar și unele compartimente din volumul I dedicat Principatului Moldovei în intervalul 1812-1859. Au fost elaborate compartimentele ce țin de situația politică din Basarabia sub dominația Imperiului Rus în paragrafele ce țin de evoluția administrativă a Basarabia (1828-anii 60 ai secolului al XIX-lea), politica de rusificare în Basarabia, manifestări naționale, manifestări ale populației basarabene față de ocupația rusă, categoriile sociale din Basarabia, toate în baza unor documentări riguroase efectuate pe parcursul anului în curs la Agenția Națională a Arhivelor din Chișinău (A. Agachi, Gh. Negru, V. Tomuleț)

Prin realizarea paragrafului referitor la aflarea sudului Basarabiei în componența Principatului Moldovei/României în perioada 1857-1878, a fost elucidat impactul avut de administrația românească asupra acestui teritoriu, drepturile și privilegiile obținute de minoritățile naționale, insistându-se și reformele realizate în această perioadă de 22 de ani. (E.T. Sclifos)

Scrierea paragrafelor referitoare la relațiile româno-ruse de la începutul secolului al XX-lea, problema Basarabiei în anii neutralității României, Basarabia în timpul primului război mondial au scos în evidență importanța geostrategică a Basarabiei pentru Marile Puteri, pe de altă parte au fost scoase în evidență momente semnificative în evoluția relației dintre România și Imperiul Rus, una tensionată, după reanexarea sudului Basarabiei în 1878 (I. Negrei, E. T. Scrifos, D. Poștarencu)

Au fost cercetate, sistematizate o serie de date referitoare la viața economică a Basarabiei la mijlocul secolului 19 și începutul sec. XX, evoluția demografică a Basarabiei la începutul secolului XX, realizându-se tabele care atestă nivelul de dezvoltare economică și evoluția numerică a populației basarabene. (A. Emilciuc, D. Poștarencu).

Un aport considerabil a fost depus și pentru elaborarea paragrafului ce tratează problema legată de evoluția Bucovinei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Paragraful intitulat: România pe calea modernizării și europenizării. Ducatul Bucovinei în anii 60-90 ai sec. 19 elaborat de C. Ungureanu scoate în evidență elementele definitorii ale modernizării României și ale Ducatului Bucovinei într-o perioadă de reforme și transformări importante.

Scrierea paragrafelor referitoare la contextul social-politic și cultural european din prima jumătate a secolului al XIX-lea asupra Basarabiei, Principatele Române pe calea modernizării de la revoluția de la 1821 la cea din 1848-1849 atestă impactul unor evenimente internaționale asupra teritoriului românesc (I. Gumenâi).

Reformele din Imperiul Rus de la mijlocul sec. 19, inclusiv cele inițiate de P. Stolâpin, au fost evidențiate în paragrafele scrise de C. Gherasim, relevând impactul acestor asupra vieții din Basarabia.

Paragraful referitor la învățământul basarabean la începutul sec. XX scoate în evidență evoluția sistemului de învățământ în teritoriul dintre Prut și Nistru într-o perioadă de schimbări majore din Imperiul Rus (D. Ețco).

Cercetătorii Secției de Istorie Modernă s-au implicat în scrierea paragrafelor din capitolul VI al Principatului Moldovei în perioada 1812-1859. Elaborarea paragrafelor ce țin de Convenția de la Balta-Liman (1849) și domnia lui Alexandru Ghica în Moldova, instaurarea garanției colective a Marilor Puteri, mișcarea unionistă și alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor și ecurile în Basarabia și Bucovina (E. T. Scrifos). Elucidarea aspectelor ce țin de modernizarea din Principatele Române de la revoluția din 1821 la cea din 1848-1849, inclusiv războiul ruso-turc din 1828-1829 și ocuparea Țărilor Române de către armata rusă. (I. Gumenâi)

Elucidarea aspectelor ce țin de învățământul din Principatului Moldovei (1812-1859), a vieții culturale și a comerțului interior și exterior, agricultura (I. Chiosa, C. Gherasim, A. Emilciuc)

În cadrul proiectului a fost editată lucrarea lui Andrei Emilciuc *Basarabia în procesul de integrare a Imperiului Rus în sistemul comerțului European (1812-anii 60 ai sec. al XIX-lea)* apărută la tipografia Lexon-Prim în 2021. În această monografie autorul abordează particularitățile elementelor moderne în provincie, sub impactul procesului de integrare a piețelor europene, în general și a celei din Imperiul Rus, în particular. Aceasta lucrare este bazată pe o serie de documente inedite din Arhivele din Republica Moldova, Ucraina și Rusia.

A fost elaborat compartimentul privind structura etno-demografică a populației din RASSM, regimului politic și organizării administrative a RASSM; etatizării economiei și dezvoltării industriale după scenariul sovietic;

S-au cercetat și aprobat rezultatele cercetării proceselor de incorporare a Basarabiei în sistemul

social-economic al URSS (iunie 1940-iunie 1941), din această perspectivă au fost cercetate acțiunile structurilor sovietice de ocupație privind lichidarea proprietății private și trecerea din proprietatea particulară în proprietatea statului sovietic a pământurilor, imobilelor, întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, a unor bunuri și valori.

A fost finisat și aprobat compartimentul referitor la istoria economică a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești, în perioada anilor 1965-1985, în contextul sistemului industrial și economic al URSS. În mod special au fost cercetate evoluția, etapele și particularitățile domeniului industrial în RSSM, problemele resurselor industrializării sovietice, caracterului ei mobilizațional și militarizat, munca forțată, urbanizarea artificială, caracterul administrativ de comandă;

A fost finisată elaborarea compartimentului *Atitudinea statului sovietic față de culte* (1965-1985) fiind cercetate acțiunile regimului sovietic în ceea ce ține de ofensiva asupra cultelor religioase. Au fost examinate metodele de luptă a statului sovietic împotriva religiei și bisericii, dar și reacția culelor la acțiunile statului;

S-au elucidat în cercetările executorilor politica etnoculturală în RASSM. Învățământul. Alfabetizarea populației realizându-se documentări asupra surselor istoriografice cu privire la situația școlii din RASSM;

Au fost finisate cercetările asupra compartimentului privind politica de „indigenizare” și „moldovenizare” în RASSM pentru identificarea și analiza surselor istoriografice și documentare în vederea revizuirii cunoștințele actuale despre politica de „moldovenizare” și „indigenizare” în conexiune cu politica națională sovietică;

Au fost elucidate problemele sistemul politic în RSS Moldovenească în anii 1965-1985, prin analiza activității Comitetului Central, Prezidiul Sovietului Suprem și a Consiliului de Miniștri;

Au fost cercetate și redactate paragrafele: Presa, Radioul și Televiziunea în RSS Moldovenească în anii 1965-1985 și analizate politicile autorităților din RSSM față de aceste domenii;

Au fost elaborate paragrafele privind intensificarea deznaționalizării în RSS Moldovenească în anii 1965-1985 prin cercetarea istoriografiei și izvoarelor documentare în legătură cu problema deznaționalizării în RSSM, pe următoarele aspecte: (a) aspectul învățământului preșcolar și situația etnico-lingvistică din grădinițele RSSM; aspectul învățământului școlar inclusiv, ponderea instituțiilor cu predare în limba română în raport cu realitățile etnice și lingvistice la nivel republican; (b) situația în instituțiile de învățământ superior, inclusiv din perspectiva principiului reprezentării proporționale atât la nivelul studenților, cât și al profesorilor de la catedre, a populației băștinașe;

A fost cercetat procesul inițial a politicii de restructurare în RSSM, apariția mișcării democratice în republică, primele manifestări ale mișcării de renaștere națională, fiind elucidate conflictele apărute între oficialitățile comuniste și adepții democratizării societății, apariția și primele manifestări ale cercurilor neformale din societate moldovenească. Au fost descrise premisele evoluției politice de *Perestroica* în republică într-o veritabilă revoluție democratică și națională.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații:

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1.EȘANU, A., EȘANU, V. *Cantemiriana. Noi contribuții*, Chișinău, Lexon Prim, 2021, 268 p. ISBN 978-9975-3483-6-2.

2.EMILCIUC, A. *Basarabia în procesul de integrare a Imperiului Rus în sistemul comerțului european (1812 – anii '60 ai sec. al XIX-lea)* – Chișinău: Lexon-Prim, 2021. – 756 p.: tab. ISBN 978-9975-3291-7-0.

2. Capitle în monografii naționale/internaționale

1.GUMENĂI, I. *Alegerile din 1919 din România: Cazul ținutului Hotin*. În: Între Război și pace. Românii și Europa Central-Răsăriteană la finalul primei conflagrații mondiale. Academia Română/Centrul de Studii Transilvănene, Cluj – Napoca, 2020, p. 179-195. ISBN 978-606-038-007-8.

2.TĂRÎȚĂ, M. *Problem zjednoczenia Moldawii z Rumunja w latach 1991-1994*. În: Współczesne regionalizmy i separatyzmy polityczne oraz kulturowe w Europie Środkowej i Wschodniej, / Red. Dariusz Miszewski et al., Warszawa: 2021, p. 350-367. ISBN 978-83-7523-816-7.

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1.COJOCARU, E. Gh., SCLIFOS, E. T. *Documente privind istoria Românilor*, Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a, vol. V: Franța și chestiunea Basarabiei la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920), Editura Academiei Române, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București-Brăila, 2021, 277 p. ISBN 978-973-27-3382-0/978-606-654-439-9.

2.ȘIȘCANU, I., COJOCARU, E. Gh. *Japonia și Tratatul Basarabiei (1920-1940)*, Chișinău, Editura LEXON, 2021, 188 p. ISBN 978-9975-3291-8-7.

3.CONSTANTINOV, V. *Dialog intercultural polono-moldovenesc*. Culegere de studii: Materialele Congresului științific internațional Moldo-Polono-Român: Educație-Politici-Societate, Secția Științe Socio-Umaniste și Istorie, Chișinău-Cracovia 14-15 mai 2021, Chișinău, Tipografia UST, 2021, 368 p. ISBN 978-9975-76-343-1

4.GUMENĂI, I. *Spiritualitate și cultură în spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XX*, Chișinău, Lexon Prim, 2020, Materialele Simpozionului Științific internațional consacrat împlinirii a 200 de ani de la editarea în limba română a Bibliei de la Sankt – Petersburg.(Coordonator) ISBN: 978-9975-3291-0-1.(în colaborare cu dr. O. Moșin).

5.NEGREI, I, ȘIȘCANU, I. *Basarabia. Mărturii documentare (1812-2012)*. Selecție de documente și studii. Editura Muzeului de Istorie Galați, Galați, 2020, 159 p. ISBN – 978-606-8769-34-9.

6.[POȘTARENCO, D., editor] GHEORGHE I. NĂSTASE, *Studii și articole istorico-geografice*, ediție îngrijită de Dinu POȘTARENCO, Chișinău, Editura Știința, 2021, 451 p., ISBN 978-9975-85-263-0.

7. NEGREI, I. [editor] *Pan Halippa. Scrieri*, selecția și îngrijirea textului, tabel cronologic, note și comentarii, iconografie de Ion Negrei, Mihai Papuc; studiu introductiv de Alexandru Burlacu, Chișinău, Editura Știința, 2021, 552 p. ISBN 978-9975-85-273-9.

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS

1.GUMENĂI, I. *Episcopia Chișinăului și Hotinului de la eparhie românească la eparhie româno-rusă (1812-1858)* În: Analele Universității „Dunărea de Jos” din Galați Seria 19, ISTORIE, Tom XIX, 2020 p.67-85. ISSN 1583-7181 DOI: 10.35219 <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=32700>

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1.CONSTANTINOV, V. *Цецорская битва 1620 года и ее влияние на польско-турецкие отношения*, Актуальні проблеми вітчизняної історії, Наукові записки РДГУ, Випуск 32, 2020, p. 90-99, ISSN 2519-1942.

2.CONSTANTINOV, V. *Confruntarea militară polono-otomană din toamna anului 1620 și impactul ei asupra Țării Moldovei*, În: Prutul. Revistă de cultură, Huși – România, nr. 2, 2020, p. 5-22. ISSN 1582-618 X.

3.CONSTANTINOV, V. Artūras Dubonis, Darius Antanavičius, Raimonda Ragauskienė, Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, *The Lithuanian Metrica. History and Research*, Boston, 2020, Recenzie, în Hiperboreea, vol. VIII, nr. 1, 2021, p. 138-142. ISSN 2688-8211; E-ISSN 2284-5666.

4.GUMENĂI, I. *Paisie Velicikovski în lucrarea lui Andronic Popovici „Istoria Sfintelor Mănăstiri Neamț și Secu”*. În: Buletinul informativ al Simpozionului Național „Rolul Mănăstirii Secu în viața religioasă a Țării Moldovei”, vol. VII, Piatra Neamț, 2021, p.81-89.

5.GUMENĂI, I. *Армянская община Кишинева (середина XVIII век – начало XX века)*. În: Штудии по кавказко-каспийской словесности, Научный журнал, Том 2.1, 2021, Тегеран, Иран, с.1-26

6.TOMULEȚ, Valentin. *Urmările dezastruoase ale războiului Crimeei (1853-1856) pentru Basarabia*. În: Collegium mediense. XI. Comunicări științifice XX, Mediaș, 2021, p. 53-65. ISSN 2247 – 7772; ISSN-L = 2247 – 7772.

7.UNGUREANU, Constantin. *Colonizarea Bucovinei și sudului Basarabiei (până la mijlocul secolului al XIX-lea)*. În: *Analele Bucovinei*, 1 (56) /2021, p. 27-58, ISSN 1221 – 9975.

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1.CERETEU, I., CIOBANU, T. *Masa rotundă „Pavel Dmitriev (Dimitriu) – istoric, documentalist, editor și demograf”*. 16 aprilie 2021. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2021, nr.1- 2, p. 176-177. ISSN 1857-2022 (Categorie B).

2.CERETEU, I. *Conferința științifică internațională „Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere”*. 13 mai 2021 În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2021, nr.1- 2, p. 178-180. ISSN 1857-2022 (Categorie B).

3.EȘANU, A, EȘANU V. *Ștefan cel Mare și războaiele sale*. În două volume. Ediție întocmită de Constantin Rezachevici, Chișinău, Cartdidact, 2019-2020, 608 p. + 364 p. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2021, nr.1- 2, p. 154-156. ISSN 1857-2022. Recenzie. (Categorie B)

4.EȘANU, A, EȘANU V. *Prezentare de carte: Arhim. Policarp Chițulescu. Cartea slavă din Biblioteca Sfântului Sinod (secolele XVI-XVIII)*, București, 2020, 232 p. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, 2021, nr.1- 2, p. 157-162. ISSN 1857-2022. (Categorie B)

- 5.EȘANU V. *Valentina Pelin (1950-2006) – talentat istoric medievist (15 ani de la trecere în neființă)*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, nr. 1-2, p.189-195. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 6.CHIRTOAGĂ, I. *Chișinăul la prima etapă de existență*. În: *Dialogica. Revistă de studii culturale și literatură*, Anul II, nr. 3, septembrie-decembrie 2020, (2020), nr. 3, p. 37-49. ISSN 2587-3695. (Categorie B).
- 7.CHIRTOAGĂ, I. *Stații de poștă pe traseul Iași-Chișinău în perioada medievală și începutul celei moderne*. În: *Dialogica. Revistă de studii culturale și literatură*, Anul III, nr. 2, mai-august 2021, (2021), p. 26-35. ISSN 2587-3695. (Categorie B).
- 8.CHIRTOAGĂ, I. *Foametea organizată din 1946-1947 în județul Bălți și Raionul Ungheni*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, nr. 1-2 (125-126), p. 141-153. ISSN 1857-2022.
- 9.FELEA, A. *Ospățul de nuntă în Țara Moldovei în sec. al XVII-lea – începutul sec. al XIX-lea*. În: *Revista de Etnologie și Culturologie*, vol. XXIX, 2021, p. 22-28. ISSN: 1857-2049. (Categorie A)
- 10.MISCHEVCA, V. *Familia Ypsilanti în politica Imperiului Rus (1799-1821)*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, nr. 1-2 (125-126), 2021, p. 16-30. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 11.MISCHEVCA, V. *Roxandra: crochiu istoric al portretului fiecei lui Vasile Lupu*. În: *Limba Română*, nr. 1, 2021, p. 309-321. ISSN 0235-9111. (Categorie C)
12. MISCHEVCA, V. *Elisabeta Ypsilanti (Safta Văcărescu) – Maica eteriștilor (Două secole de la Revoluția Greacă: 1821-2021)*. În: *Limba Română*, nr. 2, 2021, p. 352-363. ISSN 0235-9111. (Categorie C)
13. MISCHEVCA, V. *O conferință din Atena a marelui istoric (1930)*. În: *Limba Română*, nr. 3, 2021, p. 139-147. ISSN 0235-9111. (Categorie C)
- 14.EMILCIUC, A. *Impactul Războiului Crimeii (1853-1856) asupra comerțului din Basarabia*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, Nr. 3-4 (127-128), iulie-decembrie 2021, p. 80-91. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 15.EMILCIUC, A. *Exportul de animale vii din Basarabia în Imperiul Habsburgic (1812-1861)*. În: *Tyragetia. Revista Muzeului Național de Istorie a Moldovei. Serie Nouă. Vol. XV (XXX), nr. 2, Istorie și Muzeologie, Chișinău, 2021, pp. 149-165. ISSN 1857-0240. (Categorie B)*
- 16.GHERASIM, C. *Refugiul regelui suedez Carol al XII-lea (1709-1714) în Imperiul Otoman. Calabalâcul de la Varnița* de Robert R. Denndorf, Chișinău, 2019. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, Nr. 3-4 (127-128), iulie-decembrie 2021, p. 213-215. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 17.POȘTARENCO, D. *Gheorghe Năstase, unul dintre mesagerii Basarabiei la Conferința de Pace de la Paris din 1919*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, Nr. 1-2 (125-126), ianuarie-iunie 2021, p. 118-140. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 18.SCLIFOS, E.T. *Conferința științifică internațională „Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele pentru spațiul românesc”, 27 mai 2021*. În: *Revista de Istorie a Moldovei*, Nr. 1-2 (125-126), ianuarie-iunie 2021, p. 185-188. ISSN1857-2022. (Categorie B)
- 19.SCLIFOS, E.T. *Conferința științifică internațională „1821-an de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române”* Chișinău, 15 iunie 2021. În *Revista de Istorie a Moldovei*, Nr. 3-4 (127-128), iulie-decembrie 2021, p. 221-223. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
- 20.SCLIFOS, E. T. *Nicolae Iorga și chestiunea Basarabiei în context internațional (1856-1916)*. În *Limba Română*, nr. 3, 2021, p. 100-108. ISSN 0235-9111. (Categorie C)
- 21.TOMULEȚ, V. *Mazilii, ruptășii și ruptele în principatul Moldovei (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)*. În: *Tyragetia. Istorie. Muzeologie. Anuarul Muzeului*

- Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Serie nouă. Vol. XV (XXX), nr. 2, Chișinău, 2020, p. 97-128. ISSN 1857-0240. (Categorie B)
22. TOMULEȚ, V. *Repere istoriografice privind relațiile comerciale ale Basarabiei cu Principatul Moldovei (1812-1859)*. În: Tyragetia. Istorie. Muzeologie. Anuarul Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Serie nouă. Vol. XV (XXX), nr. 2, Chișinău, 2020, p. 129-148 (2 c.a.). ISSN 1857-0240 (În colaborare cu Adriana Butnaru). (Categorie B)
23. TOMULEȚ, V. *Elite ale burgheziei comercial-industriale din Basarabia (1812-1868)*. În: Studia Universitatis Moldaviae, Nr. 4 (144), Chișinău, 2020, p. 23-43. (2,1 c.a.). ISSN 1811.2668 (În colaborare cu Sorin Grajdari). (Categorie B)
24. UNGUREANU, C. *Represiunile din regiunea Cernăuți în perioada iunie 1940-iunie 1941*, în „Revista de Istorie a Moldovei”, nr. 1-2 (125-126), ianuarie-iunie 2021, p. 50-67. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
25. BÎRLĂDEANU, V. *Pagini de istorie și politici ale memoriei privind represiunile staliniste pe malul stâng al Nistrului*. În: Akademos. Revistă de știință, inovare, cultură și artă, nr. 4, 2020, p. 86-92. ISSN 1857-0461. (Categorie B)
26. FUȘTEI, N. *Folosirea serviciilor speciale sovietice în lupta cu religia*. În: Tyragetia. Istorie Muzeologie. Seria nouă, vol. XV [XXX] nr. 2, Chișinău, 2021, pp. 237-250. ISSN 1857-0240. (Categorie B)
27. NEGRU, E. *Sistemul sanitar și bolile infecțioase în RSS Moldovenească (1945-1955)*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1-2, 2021, pp. 68-83. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
28. TĂRÎȚĂ, M. *Cadrele de partid din RSS Moldovenească (1953-1964)*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 142-152. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
29. TĂRÎȚĂ, M. *RSS Moldovenească în atenția jurnaliștilor polonezi, 1978-1984*. În: Akademos, nr. 2, 2021, p. 102-106. ISSN 1857-0461. (Categorie B)
30. ȚĂRANU, A. *Un popor care renunță la propriul concept al istoriei naționale, va trăi și va educa copiii în conformitate cu valorile istoriei formulate de străini*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 10-12. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
31. BÎRLĂDEANU, V. *„Rattrapons notre retard et laissons l’Amérique derrière nous”: campagnes de réforme dans la RSSM pendant le plan septennal (1959-1965)*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 138-157. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
32. BÎRLĂDEANU, V. *Conferința științifică „operațiunea Sever/Nord. Deportarea Martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească. 1 aprilie 2021*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1-2, 2021, p. 169-175. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
33. BÎRLĂDEANU, V. *Conferința științifică „12-13 iunie 1941 - 80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în basarabia”. 11 iunie 2021*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 193-197. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
34. ȚURCANU, M. *„Dezghețul hrușciovist”: coordonatele „destalinizării” (partea I)*. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 158-174. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
35. ȚURCANU, M. *Recenzie: De la Marea Baltică la Marea Neagră, 1939-1940 (studiu și documente privind negocierea, încheierea și aplicarea pactului Ribbentrop-Molotov)*. Autori: Ion Șișcanu și Daniela Șișcanu. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4, 2021, p. 186-189. ISSN 1857-2022. (Categorie B)
36. BÎRLĂDEANU, V. *Conferința științifică „operațiunea Sever/Nord. Deportarea Martorilor lui*

Iehova din RSS Moldovenească. 1 aprilie 2021. În: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1-2, 2021, p. 169-175. ISSN 1857-2022. (Categorie B)

4.4. în alte reviste naționale

1. BACALOV, S. *Considerații privind echipamentul, organizarea, tactica și strategia oștii Țării Moldovei în secolele XVI-XVII (I)*. În: Cohorta. Revistă de Istorie Militară, nr. 1, 2020, p. 7-27. ISSN 1857-0100.
2. BACALOV, S. *File din istoria relațiilor moldo-suedeze*. În: Cohorta. Revistă de Istorie Militară, nr. 1, 2020, p. 199-202. ISSN 1857-0100.
3. BACALOV, S. *Europa și Criza Orientală*. În: Cohorta. Revistă de Istorie Militară, nr. 2, 2020, p. 169-171. ISSN 1857-0100.
4. CONSTANTINOV, V. *Trei bătălii într-un an: Fântâna lui Păcurar, Tătăreni și Drăgșani. II. Bătălia de la Tătăreni*. În: Cohorta. Revista de Istorie Militară, nr.1, 2020, p. 28-45. ISSN 1857-0100.
5. CHIRTOAGĂ, I. „Descălicatul” – o noțiune nepotrivită pentru desemnarea procesului de constituire a statului românesc de la est de Carpați. În: Destin românesc. Revistă de Istorie și Cultură. Seria nouă, 2020, An. XV (XXVI), Nr. 3-4 (113-114), p. 35-47. ISSN 1856-1964.
6. MISCHEVCA, V. *Memoria hatmanului Stanislav Żółkiewski în Moldova (400 de ani de la bătălia de la Țuțora)*, în: PYRETUS: Buletinul Muzeului Istoriei Etnografie Ungheni, nr. 5-6, Ungheni, 2021, p. 66-77.
7. EMILCIUC, A. *Situația invalizilor, văduvelor și orfanilor de război din Basarabia în timpul primei conflagrații mondiale și după încheierea acesteia*, În: Cohorta. Revista de Istorie Militară, nr. 1, 2020, Chișinău, 2020, p. 154-163. ISSN 1857-0100
8. GHERASIM C. *Recenzie/ Evenimentele din anii 1917-1918 din Rusia, România și Basarabia reflectate în documente franceze*. În: Cohorta. Revista de Istorie Militară, nr. 1, 2020, Chișinău, p. 203-207. ISSN 1857-0100.
9. NEGREI, Ion. *Recenzie la cartea Pr. Dr. Ioan Dură, Istorie bisericească. Studii și articole*. Editura Magic Print, Onești, 2019, 548 p. În: Luminătorul, 2020, nr. 3, p. 17-26.
10. POȘTARENȚU, D. *România și Basarabia (ianuarie-martie 1918): relații economice și culturale*. În: Destin românesc (serie nouă). Revistă de istorie și cultură, Chișinău, 2020, nr. 3-4 (113-114), p. 73–81. ISSN 1856-1964.
11. SCLIFOS, E. T. *Dispute privind problema Basarabiei în cadrul Conferinței de pace de la Paris*. În *Destin Românesc* (serie nouă). Revistă de istorie și cultură, Chișinău, 2020, Nr. 3-4 (113-114), p. 128-135. ISSN 1856-1964.
12. UNGUREANU, C. *Populația rurală din sudul Basarabiei în anul 1907*. În: *Destin Românesc* (serie nouă). Revistă de istorie și cultură, Chișinău, 2020, Nr. 3-4 (113-114), p. 58-72. ISSN 1856-1964.
13. BURLACU, V. *Contextul intern și extern al intrării trupelor române în Basarabia la începutul anului 1918*. În: „Cohorta”, Revistă de Istorie Militară. Ministerul Apărării al Republicii Moldova. Centrul de Cultură și Istorie Militară. Asociația de Istorie Militară. Nr. 1, 2020. p. 123-143. ISSN 1857-0100.

14. BURLACU, V. *Primul Război Mondial și intensificarea mișcării de emancipare națională a românilor basarabeni*. În: „Cohorta”. Revistă de Istorie Militară. Nr. 2, 2020, p. 112-133. ISSN 1857-0100.

15. NEGRU, E. *Problema Basarabiei și rezistența intelectualilor din RSSM față de politica identitară sovietică*. În: Destin Românesc. Revistă de Istorie și Cultură. Serie nouă, nr. 3-4, 2020, pp. 155- 202 ISSN 1857-1964.

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1.GHERASIM C. *Memorii, opere literare și documente de arhivă în cercetarea istoriei nobilimii din Basarabia în secolul al XIX-lea*. În: *Lanțul generațiilor arhive, narativizări, culturi ale memoriei*. Coordonatori: Astrid Cambose, Antonie Dumitru Chelcea, Nicolae Mihai, Cluj-Napoca, 2020, p. 83-106. ISBN 978-606-020-291-2.

2.GUMENĂI, I. *Reflectarea istorică a starețului Paisie Velicikovki în lucrarea lui Andronic Popovici*, În: *Istoria Sfintelor mănăstiri Neamț și Secu*, vol. III. În: *Educație din perspectiva valorilor*, tom XVII: SUMMA THEOLOGIAE, București, editura Eikon, 2020, p.115-120. ISBN 978-606-49-0372-3.

3.NEGRU, Gh. Ioan Pelivan, în *Cursurile de Vară a Universității Populare „N.Iorga”, Vălenii de Munte, Edițiile 2019-2020*, (coord. Anișoara Ștefănuță), Ploiești, Editura Mythos, 2021, pp. 135-144. ISBN 978-606-8467-46-7.

4.NEGRU, Gh. *Un eveniment istoric - recunoașterea Marii Uniri*, în *Cursurile de Vară a Universității Populare „N.Iorga”, Vălenii de Munte, Edițiile 2019-2020*, (coord. Anișoara Ștefănuță), Ploiești, Editura Mythos, 2021, pp. 159-165. ISBN 978-606-8467-46-7.

5.UNGUREANU, C. *Românii și ucrainenii din Bucovina (1774-2002)*. În: *Basarabia, dimensiunea morală a istoriei. Români și ucrainenii în dimensiunea istoriei. Identitate și controverse la porțile Europei*, coord. Gheorghe Iuțiș, Dan Gabriel Simbotin, Iași: Casa Editorială Demiurg, 2020, p. 51-71, ISBN 978-973-152-406-1.

6.BÎRLĂDEANU, V. *Basarabia de la Marea Adunare Națională (27 august 1989) la conflictul armat de pe Nistru*. În: Gino Rado (coord.), *După 30 de ani. Moștenirea otrăvită a comunismului*, Ed. Memorialul Revoluției 1989, Timișoara, 2020, p. 107-114. ISBN 978-606-94549-4-7.

7.NEGRU, E. *Un eveniment istoric- recunoașterea Marii Uniri*. În: *Cursurile de Vară a Universității Populare „N.Iorga”, Vălenii de Munte, Ediția 2019-2020*, (coord. Anișoara Ștefănuță). Ploiești: Mythos, 2021, pp. 167-175. ISBN 978-606-8467-46-7.

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1.GHERASIM C. *Descoperirea istoriei locale prin prisma studierii conacelor și parcurilor nobiliare din Basarabia secolului al XIX-lea*. În: *Descoperiri în imediată apropierea. Sugestii metodologice pentru ghidarea elevilor în cercetarea istoriei locale*. Chișinău, 2020, p. 34-51. ISBN 978-9975-60-397-3.

2.BURLACU, V. *Politica lingvistică în RASSM: tentative de instituționalizare a unei „limbi moldovenești”*. În: *Educația în spiritul valorilor naționale și universale din perspectiva dialogului pedagogic*. Simpozion științific internațional, Ediția a 2-a, 27-28 martie 2020, Chișinău. Coord. și editori: L. Noroc, V. Ursu. Tipogr. „Garamont Studio”, Chișinău, 2020, p. 53-66. ISBN 978-9975-3452-6-2.

3.FUȘTEI, N. *Contribuții la repertoriul cărților din biblioteca Mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni*. În: *Firul viu ce leagă timpuri. Culegere de articole: Ad honorem Victor Țvircun, Cartdidact, Chișinău, 2020, p. 667-684. ISBN 978-9975-3469-1-7.*

4.TĂRÎȚĂ, M. *The evolution of the society for dissemination of political and scientific knowledge from Moldavian SSR (1948-1955)*. În: *Firul viu ce leagă timpuri. Culegere de articole: Ad honorem Victor Țvircun, Cartdidact, Chișinău, 2020, p. 540-550. ISBN 978-9975-3469-1-7.*

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1.CERETEU, Igor. *Cărți vechi românești în patrimoniul mănăstiresc din Basarabia. Studiu de caz: mănăstirea Curchi*, În: *Cartea românească veche (Secolele XVII-XVIII). Lucrările prezentate la sesiunea de primăvară a secțiunii Carte veche. Conservare. Restaurare din cadrul Asociației Bibliotecarilor din România (ABR), București 21 mai 2020. Coordonator Silviu-Constantin Nedelcu, EIKON, București, 2020, p. 57-80 ISBN 978-606-49-0363-1*

2.CHIRTOAGĂ, I. *Criza din Rusia, formarea Republicii Moldovenești și obținerea independenței ei politice*. În *Basarabia în istoria românilor Volum al Congresului Național al Istoricii Români*, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018, coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2020, p. 183-200. ISBN 978-606-714-614-1.

3.CONSTANTINOV, V. *Un consorțiu polono-moldovenesc pentru producerea prafului de pușcă în a doua jumătate a secolului al XVII-lea*. În: *Basarabia în istoria românilor Volum al Congresului Național al Istoricii Români*, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018, coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2020, p. 91-102. ISBN 978-606-714-614-1.

4.MISCHEVCA, V. *Etapele Problemei basarabene (din moștenirea istoriografică a lui L. A. Casso*. În: *Basarabia în istoria românilor: volum al Congresului Național al Istoricii Români*, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018 / coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. – Iași : Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2020, p. 69-87. ISBN 978-606-714-614-1.

5.MISCHEVCA, V. *Semnarea Tratatului de Pace ruso-turc de la 16/28 mai 1812: geopolitică & trafic de influență*. În: *Istoria și scrisul istoric azi : opțiuni metodologice, paradigme, agendă : lucrările Conferinței internaționale din 3-5 februarie 2020, dedicată Centenarului Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca / ed.: Susana Andea, Iosif Marin Balog, Adelina Chișu, Cluj-Napoca : Editura Școala Ardeleană, 2020, p. 205-220. ISBN 978-606-797-604-5.*

6.PROHIN, A. *The Sovereign’s Dream as Historical Parable in the Byzantine World Chronicles from the Romanian Principalities (16th-17th c.)*. In: *Religious Rhetoric of Power in Byzantium and South-Eastern Europe. Proceedings of the session held at the 12th International Congress of South-East European Studies (Bucharest, 2-6 September 2019)*. Edited by I. Biliarsky, M. Mitrea, A. Timotin. Brăila: Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros, 2021, p. 167-186. ISBN 978-606-654-432-0.

7.EMILCIUC, A. *Politica comercial-vamală a Imperiului Rus cu privire la importul de sare din Principatul Moldovei în Basarabia (1812-1859)*. În: *Basarabia în istoria românilor: volum al Congresului Național al Istoricii Români*, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018 / coord.: Gheorghe

- Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. – Iași : Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2020, pp. 135-152. ISBN 978-606-714-614-1.
- 8.ЕҢСО, D. *Comerț, războaie și boli contagioase în Basarabia sec. al XIX-lea (prima jumătate)*. În *Lucrările Conferinței științifice-practice internaționale Міжнародній науково практичній конференції: Громада. Медицина. Освіта: Матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції. – Бахмут-Харків, 22-23 квітня 2021, Бахмут-Харків: ХМАПО, АМУ, БМФК, 2021 p. 196 с., p. 7-11, УДК 616+37.0(477).*
- 9.ЕҢСО, D. *Карантинные меры и эпидемии чумы в Бессарабии в первой половине девятнадцатого века*. În *Lucrările Conferinței științifice-practice internaționale Міжнародній науково практичній конференції: Громада. Медицина. Освіта: Матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції. – Бахмут-Харків, 22-23 квітня 2021, Бахмут-Харків: ХМАПО, АМУ, БМФК, 2021 p. – 196 с., p. 170-172, УДК 616+37.0(477).*
- 10.GHERASIM C. *Politici imperiale și identități sociale în Basarabia: statutul social-politic și economic al nobilimii basarabene în secolul al XIX-lea*. În: *Basarabia în istoria românilor*. Volumul al Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018. Coordonatori: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor, Iași, 2020, p. 117-134. ISBN 978-606-714-614-1.
- 11.NEGRU, Gh. *Disputa diplomatică sovieto-română privind Basarabia (începutul anilor 1970 - sfârșitul anilor 1980)*. În: *Basarabia în istoria românilor: volum al Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018*, coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2020, p. 343-383, ISBN 978-606-714-614-1 (în colaborare cu Elena Negru).
- 12.SCLIFOS, E. T. *Austria și chestiunea Basarabiei (1856-1857)*. În: *Basarabia în istoria românilor: volum al Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august – 1 septembrie 2018 / coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2020, p. 153-164. ISBN 978-606-714-614-1.*
- 13.TOMULEȚ, V. *Dosarele familiilor nobiliare din Basarabia – sursă importantă de patrimoniu documentar (în baza dosarului familiei Tomuleț)*. În: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Conferință științifică internațională, ediția a IV-a Iași-Chișinău, 28-29 septembrie 2021. Supliment al revistei științifice „Authentication and Conservation of Cultural Heritage. Research and Technique” (Iași, editor șef Nicoleta Vornicu). Editor: Liliana Condricova, p. 158-170 (1,1 c.a.) ISSN 2558 – 894X.*
- 14.BÎRLĂDEANU, V. *Represiunile staliniste din Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească din perioada anilor 1937-1938 și memoria lor în politicile administrației separatiste de la Tiraspol*. În: *Experimentul Pitești. Comunicări prezentate la Simpoziunul Experimentul Pitești - reeducarea prin tortură: alte forme și aspecte de represiune din perioada dictaturilor comuniste. Ed. a 19-a, Pitești, 27 - 29 septembrie 2019*, ed. și coord. Ilie Popa, Fundația culturală „Memoria”, Pitești, 2020, p. 304-315, ISBN 1843-4746.
- 15.BURLACU, V. *Formarea și evoluția RASS Moldovenești în opinia publică românească din perioada interbelică*. În: *Basarabia în istoria românilor. Volumul Congresului Național al Istoricilor români, Iași, 29 august - 1 septembrie 2018*. Coord.: Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor. Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2020, p. 215-230. ISBN: 978-606-714-614-1.

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. CERETEU, I. *Contribuții la reconstituirea bibliotecii mănăstirii Japca*, În: *Spiritualitate și cultură în spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XX. Materialele Simpozionului Științific internațional consacrat a 200 de ani de la editarea în limba română a Bibliei de la Sankt-Petersburg*, Chișinău, Lexon Prim, 2020, p. 83-92 ISBN 978-9975-3291-0-1
2. CERETEU, I. *Tiparul și cartea românească veche în sistemul de valori europene*. În: *Latinitate, Romanitate, Românitare: Volumul conferinței științifice internaționale, Ed. a 4-a*, Chișinău, 6–7 noiembrie 2020, Chișinău: CEP USM, 2021, pp. 21-37. ISBN 978-9975-3454-5-3; ISBN 978-9975-89-226-1.
3. FELEA, A. *Obligațiile moral-spirituale și economico-financiare ale rudelor spirituale din nașie (sec. al XVII-lea- înc. sec. al XIX-lea)*. În *Spiritualitate și cultură în spațiul Pruto-Nistean în secolele XIX-XX. Materialele simpozionului științific consacrat împlinirii a 200 de ani de la editarea în limba română a Bibliei de la Sankt- Petersburg*. Coord. Octavian Moșin, Ion Gumenâi, Chișinău, 2020, p. 265-273. ISBN 978-9975-3291-0-1.
4. EMILCIUC, A. *Circuitul de mărfuri și practici comerciale între Basarabia și restul spațiului românesc (1812-1859)*, În: *Latinitate, Romanitate, Românitare: Volumul conferinței științifice internaționale, Ed. a 4-a*, Chișinău, 6–7 noiembrie 2020, Chișinău: CEP USM, 2021, pp. 82-97, ISBN 978-9975-3454-5-3; ISBN 978-9975-89-226-1.
5. GUMENÂI, I. *Blestemul ca sancțiune în lucrarea lui Andronic Popovici „Istoria Sfintelor mănăstiri Neamț și Secu”*. În: *Spiritualitate și cultură în spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XX. Materialele Simpozionului Științific internațional consacrat a 200 de ani de la editarea în limba română a Bibliei de la Sankt-Petersburg*, Chișinău, Lexon Prim, 2020, p. 93-104. ISBN 978-9975-3291-0-1
6. GUMENÂI, I. *Dimitrie Sulima și politica sa în Eparhia Chișinăului și Hotinului între rusificare și tradiționalism autohton*. În: *Latinitate, Romanitate, Românitare. Volumul conferinței științifice internaționale, Ed. A 4-a*, 6-7 noiembrie 2020, Chișinău: CEP USM, 2021, p. 151-163. (1,5 c.a.) ISBN 978-9975-89-226-1.â
7. POȘTARENCO, D. *Difuzarea Bibliei în limba română din 1819*. În: *Latinitate, romanitate, românitare. Volumul Conferinței științifice internaționale, Ediția a IV-a*, 6–7 noiembrie 2020, Chișinău. Coordonator Liliana Rotaru, Chișinău, 2021, p. 98–107. ISBN 978-9975-89-226-1.
8. TOMULEȚ, V. *Unele probleme de controversă privind geneza și evoluția relațiilor capitaliste în Rusia în istoriografia sovietică*. În: *Dialog polono-moldovenesc. Culegere de studii. Vol. IV, nr. 3. Materialele Congresului științific Moldo-Polono-Român: Educație, Politică și Societate*, Chișinău-Craiova, 14-15 mai 2021, p. 289-308. ISBN 978-9975-76-343-1.
9. TOMULEȚ, V. *Situația economică a gospodăriilor țărănești din ținutul Orhei conform statisticii militare ruse din 1825*. În: *Latinitate, Romanitate, Românitare. Volumul conferinței științifice internaționale, Ed. A 4-a*, 6-7 noiembrie 2020, Chișinău: CEP USM, 2021, p. 108-132. (1,5 c.a.) ISBN 978-9975-89-226-1.
10. GHERASIM C. *Imaginea administrației țariste în mentalitatea nobilimii basarabene în secolul al XIX-lea*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*, Volumul VII, Partea 2, Cahul, 2020, p. 226-236. ISSN: 2587-3563; ISBN 978-9975-88-061-9.

11.GUMENĂI, I. *Școlile parohiale evanghelic-luterane și locul acestora în legătura colonie metropolă*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*, Cahul, vol VII, partea 2, Cahul 2020, p. 236-241. ISBN 978-9975-88-061-9.

12.GUMENĂI, I. *Comunitatea armenescă din Hâncești. Constituirea și evoluția istorică în perioada autocrației ruse*. În: *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației*, Cahul, vol. VII, partea 2, Cahul 2020, vol. VIII, partea 2, p.111-118.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1.NEGREI, I. *1917-1918: o primă experiență de exercitare a suveranității și independenței în spațiul basarabean*. În: *Suveranitatea Republicii Moldova: concept și realitate*. Materialele Conferinței interuniversitare 30 de ani de la proclamarea Suveranității Republicii Moldova, 23 iunie 2020, Chișinău, 2020 (Tipografia Balacron), p. 35-68. ISBN 978-9975-66-710-4.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1.CERETEU, I. Conferință științifică internațională. *Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (secolele XV-XX)* Academia Română - Filiala Cluj Biblioteca Academiei Române Zilele Academice Clujene. Cluj-Napoca 28-29 octombrie 2021. Tema comunicării: *Tiparul și cartea românească veche în sistemul de valori europene*
file:///D:/Igor_21.05.21/disc%20C/ULTIMA/Rapoarte%20cercetatori%202021/26.%20octombrie%202021.pdf

2.GUMENĂI, I. *The ethno-confessional community of the Gregorian Armenians from Hâncești, Bessarabia under tsarist rule*. În : Conferința științifică internațională, Borders and communities in central and south-eastern Europe, Universitatea de Vest, Timișoara, România, 16 martie 2021, p. 77.

3.GUMENĂI, I. *Reflectarea istorico-confesională a evenimentelor din 1821-1822 din Țara Moldovei în opera lui Andronic Popovici*, În: Simpozionul național cu participare internațională 1821-2021. Bicentenarul revoluției conduse de Tudor Vladimirescu, Institutul de Cercetări socio-umane, Craiova (România), 14-15 mai 2021, p. 49-50.

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1.CERETEU, I. *Noi contribuții la istoria bibliotecii mănăstirii Suruceni*, în Programul conferinței și rezumatul comunicărilor conferinței științifice internaționale: Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Chișinău, 11-12 februarie 2021, ediția a III-a Academia de Științe a Moldovei, p. 26

<https://mail.google.com/mail/u/0/#search/condraticov/FMfcgxwLsdFCvdVcMqknJhdxKwrkkjvX?pprojector=1&messagePartId=0.1>

2.CERETEU, I. *Istoria cărții și tiparului românesc în preocupările științifice ale lui Nicolae Iorga*, în Programul conferinței științifice internaționale și rezumatele comunicărilor: Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere. Institutul de Istorie (MECC), Institutul Cultural Român Chișinău „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei. 13 mai 2021, p. 17-18.

- 3.CERETEU, I. Conferința științifică internațională: *1821 – an de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române*. Institutul de Istorie, Chișinău, 15 iunie, 2021. Comunicarea: Destine marcate de Eterie și mobilități umane în Moldova (anii 20 ai sec. XIX) (Rezumat). <http://historyinstitute.md/index.php/ro/activitate/invitatii/997-conferina-tiinific-internaional-1821--an-de-cotitur-in-istoria-modern-a-principatelor-romane>
- 4.CERETEU, I. Simpozion științific internațional: Valori bibliofile. Ediția XXX, cu genericul: *Limba română – 500 de ani de dăinuire în cultura românească scrisă*, Biblioteca Națională a Republicii Moldova. 15-16 iunie 2021. Comunicarea: Limba română în Basarabia în însemnările de pe cărțile vechi (sec. XIX) (Rezumat). <http://bnrm.md/files/accesDedicat/Program-catalog%20Valori%20bibliofile%202021.pdf>
- 5.CANDU, T. *Cărțile de gospodărie surse de studiere a realităților socio-demografice și economice a satului din Moldova posbelică. Studiu de caz situația demografică a s. Nimoreni, r-nul Ialoveni*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românită, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor, Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 20-21. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 6.CHEPTENE, I. *Campania din 1595 a lui Jan Zamoyski în Moldova: tendințe în istoriografia poloneză contemporană*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românită, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor, p. 22-23.
- 7.CIOBANU, T. *Aspecte referitoare la statutul scutelnicilor, breslașilor și slugilor în corespondența Divanului Țării Moldovei din perioada războiului ruso-turc 1806-1812*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românită, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 24-25. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 8.DRAGNEV, D, XENOFONTOV, I, *Elena M. Podgradscaia: de la operator radio-militar la profesor universitar*. În Conferința Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea durabilă de mâine”. Rezumate, Iași-Chișinău, 2021, p. 89-91. ISSN 2558-89-4X.
- 9.FELEA, A. *Circumstanțele întocmirii testamentelor și motivațiile testatorilor din Țara Moldovei (sec. al XVII-lea-începutul sec. al XIX-lea)*, în Conferința științifică internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei : ediția a 31-a, 28-29 octombrie 2021: Program. Rezumatele comunicărilor /comitetul științific: Eugen Sava [et al.] ; comitetul de organizare: Eugen Sava [et al.]. – Chișinău : Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2021 (Bons Offices SRL), p. 99-100. ISBN 978-9975-87-140-2.
- 10.FELEA, A. *Coliva, colacul și vinul. Ospățul de pomenire și pomenile în Țara Moldovei în sec. al XV-lea – începutul sec. al XIX-lea*. În: Conferința științifică internațională «Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare» = International scientific conference «Cultural heritage: research, valorization, promotion», Ediția a 13-a, 27-28 mai 2021, Chișinău : Programul și rezumatele comunicărilor / comitetul științific, de organizare: Victor Ghilaș (președinte) [et al.]. – Chișinău : Institutul Patrimoniului Cultural, 2021, p.86. ISBN 978-9975-84-140-5.
- 11.FELEA, A. *Tacâm, boccialâc, saraclâc. Tradiții și obiceiuri locale, influențe din exterior și viața cotidiană din Țara Moldovei reflectate în trusoul foilor de zestre a fetelor de boieri (sec. al XVII-lea- începutul sec. al XIX-lea)*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate,

- Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 23-24. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 12.MISCHEVCA, V. *Din culisele diplomatice a semnării tratatului de pace de la București: rolul lui Manuc Bey*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 35-36. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 13.PROHIN, A. *Preocupările lui Nicolae Iorga pentru portul tradițional românesc*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 31. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 14.EMILCIUC, A. *Codificarea legislației din domeniul comercial în Principatele Române/România și Basarabia: particularități și similitudini (1812-1918)*. În: Latinitate, Romanitate, Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 40. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 15.EMILCIUC, A. *Evoluția comparativă a sistemului vamal în România și Basarabia (1859-1914), Conferința științifică internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei: ediția a 31-a, 28-29 octombrie 2021: Program. Rezumatele comunicărilor*, Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2021 (Bons Offices SRL), pp. 105-106. (Istorie. Arheologie. Muzeologie, ISBN 978-9975-87-140-2.
- 16.GHERASIM, C. *Istoria prin prisma mentalităților în concepția lui Nicolae Iorga* în Programul conferinței științifice internaționale și rezumatele comunicărilor: *Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*. Institutul de Istorie (MECC), Institutul Cultural Român Chișinău „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei. 13 mai 2021, p. 7-8. <http://historyinstitute.md/index.php/ro/activitate/intruniri-stiintifice/986-conferina-tiinific-internaional-istoricul-nicolae-iorga-150-de-ani-de-la-natere>.
- 17.GHERASIM, C. *Ideea latinității și românității în lucrările literare semnate de nobilii basarabeni*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 12-13. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 18.GUMENĂI, I. *Biserica ca actor a spectatorului public românesc medieval (Cazul sărbătoririi hramului Mănăstirii Neamț)*. În: Conferința Internațională Latinitate, Romanitate, Românitate, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia. „Bons Offices”, 2021, p. 25-26. ISBN 978-9975-87-537-0.
- 19.GUMENĂI, I. *N. Iorga – paleograf și editor de izvoare în Programul conferinței științifice internaționale și rezumatele comunicărilor: Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*. Institutul de Istorie (MECC), Institutul Cultural Român Chișinău „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei. 13 mai 2021, p. 15. <http://historyinstitute.md/index.php/ro/activitate/intruniri-stiintifice/986-conferina-tiinific-internaional-istoricul-nicolae-iorga-150-de-ani-de-la-natere>.
- 20.NEGRU, Gh. *Contestarea de către Nicolae Iorga a abordărilor istoriografiei ruse și sovietice privind istoria Basarabiei* în Programul conferinței științifice internaționale și rezumatele comunicărilor: *Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*. Institutul de Istorie (MECC), Institutul Cultural Român Chișinău „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei. 13 mai

2021, p. 12-13. <http://historyinstitute.md/index.php/ro/activitate/intruniri-stiintifice/986-conferina-tiinific-internaional-istoricul-nicolae-iorga-150-de-ani-de-la-natere>

21. POȘTARENCU, D. *Prezența mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni la Sankt Petersburg (decembrie 1811-mai 1812)*. În Conferința Internațională Latinitate, Romanitate, Românitare, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia „Bons Offices”, 2021, p. 28. ISBN 978-9975-87-537-0.

22. SCLIFOS, E.-T. *Nicolae Iorga și cheștiunea Basarabiei în context internațional (1856-1916) în Programul conferinței științifice internaționale și rezumatele comunicărilor: Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*. Institutul de Istorie (MECC), Institutul Cultural Român Chișinău „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei. 13 mai 2021, p. 11. <http://historyinstitute.md/index.php/ro/activitate/intruniri-stiintifice/986-conferina-tiinific-internaional-istoricul-nicolae-iorga-150-de-ani-de-la-natere>.

23. TOMULEȚ, V. *Prima mențiune documentară a satului Tabani, ținutul Hotin*. În: Conferința științifică internațională a Muzeului Național de Istorie a Moldovei: ediția a XXXI-a, 28-29 octombrie 2021: Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău 2021 (Istorie. Arheologie. Muzeologie), p. 103-105. ISBN 978-9975-87-140-2.

24. TOMULEȚ, V. *Basarabia la 1828 (descrisă într-un memoriu prezentat instituțiilor imperiale ruse)*. În Conferința științifică Internațională Latinitate, Romanitate, Românitare, ediția a V-a, Chișinău 5-6 noiembrie 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, Tipografia „Bons Offices”, 2021, p. 36-37. ISBN 978-9975-87-537-0.

25. CRUDU, L. *Politica de cadre a guvernului din RASSM, 1924-1928*. În: *Conferința științifică Internațională, Latinitate, Romanitate, Românitare*, Ed. a V-a, 2 - 4 noiembrie 2021. Program și rezumatele comunicărilor, Chișinău, Tipografia „Bons Offices”, 2021, 61-62. ISBN 978-9975-87-537-0.

26. CRUDU, Lilia. *Politica de cadre a aparatului de partid în RSSM, 1950-1960*. In: *Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ed. a XXXI-a), 28-29 octombrie 2021. Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău, Tipogr. „Bons Offices”, 2021, p. 120. ISBN 978-9975-87-140-2.

27. FUȘTEI, Nicolae. *Tipăriturile Mitropolitului Dosoftei realizate în Polonia*. În: Conferința științifică internațională „Urme istorice poloneze în Moldova”, 3 iunie 2021: Program. Rezumatele comunicărilor / comitetul de organizare: Lilia Zabolotnaia [et al.]. – Chișinău: Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 2021 (Tipogr. „Bons Offices”), p. 12-13. ISBN 978-9975-87-811-1.

28. FUȘTEI, Nicolae. *Folosirea pârgھیilor economice în lupta cu religia*. În: Conferința științifică internațională „Istorie-Arheologie-Muzeologie”, ediția XXXI, 28-29 octombrie 2021, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2021, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, (Tipogr. „Bons Offices”), pp. 117-118. ISBN 978-9975-87-140-2.

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. DRAGNEV, D, XENOFONTOV, I. *Naum A. Narțov – primul profesor universitar și doctor (habilitat) în domeniul istoriei din Moldova sovietică, în Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 7-a, 4 iunie 2021: dedicată aniversării a 10-a de la fondarea Centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”*, Chișinău-Oradea: Program. Rezumatele comunicărilor / Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- editor: Aurel Zanoci; comitetul organizatoric: Aurel Zanoci [et al.]. Chișinău: CEP USM, 2021, p. 77-78 ISBN 978-9975-152-09-9.
- 2.EMILCIUC, A. Aspecte comparative privind instituirea magaziiilor de rezervă a cerealelor în Principatele Române și Basarabia (1832-1840), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie, ediția a 7-a, 4 iunie 2021: dedicată aniversării a 10-a de la fondarea Centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”*, Chișinău-Oradea: Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău: CEP USM, 2021, p. 58. ISBN 978-9975-152-09-9.
- 3.GHERASIM, C. *Listele nobililor cu drept de vot – sursă importantă în studierea istoriei nobilimii din Basarabia (Studiu de caz: alegerile nobiliare din 1841)*. În: Sesiunea Științifică a Departamentului Istoria românilor universală și arheologie dedicată aniversării a 10-a de la fondarea Centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea. Ediția VII. Chișinău, 4 iunie 2021. Programul Conferinței. ISBN 978-9975-152-09-9., p. 59.
- 4.GHERASIM, C. *Tinerii din Basarabia în universitățile din Imperiul Rus în a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea*. În: Conferința Națională cu participarea internațională „Intelectualitatea română între ideologie, libertate academică și naționalism. Programul și rezumatele comunicărilor. Ediția a II-a, 14-16 octombrie 2021, Chișinău: CEP USM, 2021, p. 8.
- 5.GUMENĂI, I. *Biserica ortodoxă din Basarabia ca instrument de propagare a tradiției ortodoxe ruse și a cultului țarului*. În: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău-Oradea, 2021, p. 60-61. ISBN 978-9975-152-09-9.
- 6.TOMULEȚ, V. *Opinii controversate privind definirea capitalismului ca sistem și specificul dezvoltării lui în Rusia*. În: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău-Oradea, 2021, p. 64-66. ISBN 978-9975-152-09-9.
- 6.BURLACU, Valentin. *Politica etnoculturală din RASS Moldovenească (1924-1940)*. În: Conferința Științifică Internațională „Valorificarea patrimoniului etnocultural în cercetare și educație”. Ediția a V-a. Institutul Patrimoniului Cultural, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Facultatea de Filologie și Istorie, UPS „Ion Creangă”, Facultatea de Istorie și Filosofie a USM. Programul și rezumatele comunicărilor, 24 noiembrie 2020, Chișinău. Institutul Patrimoniului Cultural. Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, 2020, Tipogr. „Grafema Libris”, p. 25. ISBN 978-9975-52-222-9.
- 7.CRUDU, Lilia. *Trierea intelectualității basarabene în anii 1940-1941*. În: Conferința națională cu participare internațională *Intelectualitatea română între ideologie, libertatea academică și naționalism*, ed. a II-a, Programul și rezumatele comunicărilor, 14-16 octombrie 2021, Chișinău, CEP USM, p. 10-11. ISBN 978-9975-158-48-0.

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

- 1.CERETEU Igor. Simpozion științific: *Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale – Ateneul de cultură și credință*, ediția a II-a, desfășurat la Mănăstirea Suruceni la 19 octombrie 2021.

Comunicarea: *Pe urmele bibliotecii mănăstirii Suruceni* (Rezumat). <https://ortodox.md/sfanta-manastire-suruceni-a-gazduit-cea-de-a-ii-a-editie-a-ateneului-de-cultura-si-credinta-biserica-alba-cu-genericul-ierarhi-si-marturisitori-ai-renasterii-identitatii-nationale/>

2.EȘANU, A, EȘANU, V. *Filip Moldoveanul (?-1553) și începuturile scrisului în limba română*". Conferință științifică anuală: *Valori bibliofile – 2021. Ediția XXX-a.* cu tema: „*Limba română – 500 ani de dăinuire în cultura românească scrisă*”, 15-16 iunie 2021, Chișinău. Biblioteca Națională a Republicii Moldova, p. 7-8.

3.EȘANU, A. *Mitropolitul Teoctist I și Sfântul Ștefan cel Mare*. Conferință științifică „Ateneul de cultură și credință „Biserica Albă”, Ediția a II-a. Cu genericul „*Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale*”. Mănăstirea Suruceni, 19 octombrie 2021, p.4.

4.EȘANU, V. *Mitropolitul Grigorie Roșca în cultura și spiritualitatea românească din sec. al XVI-lea*. Conferință științifică „Ateneul de cultură și credință „Biserica Albă”, Ediția a II-a. Cu genericul „*Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale*”. Mănăstirea Suruceni, 19 octombrie 2021, p. 7.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.2. enciclopedii, dicționare

1.GUMENÂI, I. *История румынских земель с древнейших времен до образования Молдавского и Валашского княжеств*, В: Православная энциклопедия, Москва, Церковно-научный центр «Православная Энциклопедия», 2021. Т.60 С. 400-406; ISBN 978-5-89572-067-7.

2.GUMENÂI, I. *История Валашского княжества*. В:Православнаяэнциклопедия, Москва, Церковно-научный центр «Православная Энциклопедия», 2021. Т.60 С. 409-424; ISBN 978-5-89572-067-7.

3.GUMENÂI, I. *История Добруджи*. В: Православная энциклопедия, Москва, Церковно-научный центр «Православная Энциклопедия», 2021. Т.60 С. 435-440. ISBN 978-5-89572-067-7.

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1.FELEA, A, DOLGHI, A. *Istoria românilor și universală. Caiet pentru formarea competențelor conform Curriculumului aprobat în anul 2019. Clasa a 7-a*. Chișinău, 2021, 79 p. ISBN 978-9975-77-306-5.

- 2.FELEA, A, DOLGHI, A. *Istoria românilor și universală. Caiet pentru formarea competențelor conform Curriculumului aprobat în anul 2019. Clasa a 8-a.* Chișinău, 2021, 80 p. ISBN 978-9975-77-307-2.
- 3.FELEA, A, DOLGHI, A. *Istoria românilor și universală în scheme și tabele. Preistoria și Epoca Antică, Epoca Medievală, Epoca Modernă, Epoca Contemporană.* Chișinău, 2021, 337 p. ISBN 978-9975-84-146-7.
- 4.GHERASIM, C. *Principatele Române și războaiele ruso-austro-turce din secolul al XVIII-lea*
<https://www.youtube.com/watch?v=5osIjq3sZ1Y&t=71s>
- 5.GHERASIM, C. *Principatele Române 1822-1834. Regulamentele Organice*
https://www.youtube.com/watch?v=H_QLWsJ_dA&t=803s
- 6.GHERASIM, C. *Unirea Principatelor Române. Dubla Alegere a lui Alexandru Ioan Cuza*
<https://www.youtube.com/watch?v=6SJ9xN43pTs&t=158s>
- 7.GHERASIM, C. *Reformele lui Alexandru Ioan Cuza*
<https://www.youtube.com/watch?v=6SJ9xN43pTs&t=178s>
- 8.GHERASIM, C. *Constituția din 1866. Partidele politice din România Modernă*
<https://www.youtube.com/watch?v=kzjMrYRqdxI&t=133s>
România pe timpul lui Carol I <https://www.youtube.com/watch?v=AAdgGHvRQ0w&t=31s>
- 9.GHERASIM, C. *România și Războiul de independență (1877-1878)*
<https://www.youtube.com/watch?v=w0-TRS0qqYA&t=5s>
- 10.GHERASIM, C. *Pandemia de-a lungul istoriei.* În cadrul Săptămânii Creativității și Inovației, 2021, ediția a 7-a, Filiala Târgoviște a Bibliotecii Municipale Bogdan Petriceicu Hasdeu, 25 martie 2021.
<https://www.facebook.com/filiala.targoviste/videos/865864503970598>
- 11.GHERASIM, C. *România în timpul Primului Război Mondial. Neutralitatea* pentru a fi difuzată pe canal youtube; <https://www.youtube.com/watch?v=KO809ssNREA&t=529s>
- 12.GHERASIM, C. *România în timpul Primului Războiului Mondial. Desfășurarea războiului* pentru a fi difuzată pe canalul youtube;
<https://www.youtube.com/watch?v=jXA83uz5wWo&t=220s>
- 13.GHERASIM, C. Organizarea cursurilor de Formarea continuu pentru grupuri de profesori de istorie din municipiile Chișinău și Orhei. 13 februarie 2021.
- 14.GHERASIM, C. Organizarea cursurilor de Formarea continuu pentru grupuri de învățători din raioanele Telenești, Dubăsari, Glodeni și municipiul Chișinău. 19 februarie 2021.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului:

Realizarea cu succes a acestei etapei a doua (2021) a proiectului și publicarea unor lucrări de sinteză academice privind istoria medievală și modernă a Moldovei are un impact major asupra societății. Rezultatele obținute creează noi oportunități pentru cercetarea istoriei naționale și investigarea mai aprofundată a unor subiecte istorice, contribuie la demararea unor proiecte noi de cercetare, în colaborare cu istorici din țară și de peste hotare. Studiile academice de sinteză sunt de mare utilitate, nu doar pentru profesori și învățători de istorie, pentru studenți și elevi, ci și pentru specialiști din alte domenii, pentru pătri mai largi ale societății, preocupate de cunoașterea istoriei naționale.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului:

Infrastructura pentru cercetarea proiectului, care este unul de anvergură nu corespunde cerințelor. Calculatoarele și imprimantele sunt învechite. Cercetătorii sunt nevoiți să lucreze asupra proiectului în bibliotecile personale, utilizând tehnica personală. În prezent dispunem de 8 birouri, 8 calculatoare, 6 imprimante (2003, 2014), aparat foto NIKON, aparat foto CANON.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului:

Pe parcursul realizării proiectului cercetătorii implicați au colaborat cu alte instituții de cercetare, de învățământ, ecleziastice de pe teritoriul Republicii Moldova. Un rol important în elaborarea proiectului este datorat colaborării cu Agenția Națională a Arhivelor (Republica Moldova). Se evidențiază mai întâi de toate bibliotecile și instituțiile muzeale din țară (Biblioteca Națională, Biblioteca Științifică Centrală, Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu”, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală). De asemenea, cercetătorii din cadrul proiectului au colaborat cu instituții superioare de învățământ (Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea „Alec Russo” din Bălți, Universitatea „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul), în care membrii proiectului au cursuri și manifestări științifice în comun. De un real folos în realizarea proiectului a fost colaborarea cu instituțiile ecleziastice (mănăstirile: Suruceni, Japca, Curchi).

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului:

În vederea realizării etapei a doua (2021) a proiectului executorii au continuat și inițiat colaborări cu instituții de cercetare din străinătate. Au fost amplificate relațiile de colaborare Academia Română și cu Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași (România); au fost inițiate relații de colaborare cu Universitatea Jan Dlugosz, Czestochowa (Polonia), privind subiectul: *Ideologia artei bizantine în Țările Române, Mănăstirile de pe Lista UNESCO din Moldova istorică, Cetățile Medievale ale Moldovei istorice*. Executanții proiectului au participat la un șir de manifestări științifice – conferințe internaționale, organizate peste hotare (online). Schimb de literatură și informații cu istoricii din Grecia (Fl. Marinescu, A. Patelakis), România (S. Iftime), Polonia (A. Gorak), Ucraina (L. Belousova, Al. Ponomarev), Cluj-Napoca (România), Alba Iulia (România). Cercetătorii din cadrul proiectului sunt antrenați în cadrul Proiectului internațional de cercetare „Dezvoltarea studiilor de istorie recentă pentru consolidarea societății civile și reconcilierea memoriei pe ambele maluri ale râului Nistru” realizat în cooperare cu PromoLEX. Finanțat de programul de Dezvoltare

a Cooperării și Democrației al MAI a Republicii Lituania. Coord : dr. Virgiliu Bîrlădeanu. De asemenea, prof. I.Șișcanu are cursuri la universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (România).

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Dificultățile în procesul de realizare a proiectului au apărut din cauza situației pandemice, or urmare a acestei situații a fost mai greu de cercetat în bibliotecile din țară și de peste hotare. Cea mai mare dificultate este în legătură cu insuficiența resurselor financiare. Un proiect de o asemenea anvergură necesită o finanțare mai consistentă. Sunt prevăzute mijloace financiare infime, rezervate publicațiilor științifice, astfel încât numărul de suplimente la volumele de sinteză este foarte redus. Nu sunt prevăzute mijloace financiare pentru achiziționarea mijloacelor tehnice, ori executorii proiectului nu dispun de calculatoare, imprimante și alt utilaj tehnic. În condițiile pandemice, ședințele de discuție a materialelor elaborate în cadrul proiectului sunt organizate online. În acest context menționăm că organizarea ședințelor și ale altor activități științifice nu sunt accesibile tuturor executorilor proiectului. O dificultate constă în faptul că nu toate colegiile de redacție ale publicațiilor acceptă specificarea că materialul a fost elaborat în cadrul acestui proiect.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Manifestări științifice internaționale (peste hotare):

- 1.CERETEU, I. dr. hab. în istorie. Sesiunea științifică internațională: Carte veche. Conservare. Restaurare, cu tema: *Circulația cărții românești în Basarabia*. Biblioteca Academiei Române. 27 mai 2021. Comunicarea: *Bibliotecile mănăstirești din Basarabia între trecut și prezent*.
- 2.CONSTANTINOV, V. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională: *Na drodze ku demokracji – przemiany w Europie Środkowo -Wschodniej i na Bałkanach po upadku komunizmu, i rozpadzie państw federacyjnych (Pe drumul spre democratizare – schimbările în Europa Centrală și de Est și în Balcani după căderea comunismului și destrămarea statelor federale)*, II Sesiune plenară: *Aktorzy międzynarodowi i ich rola w procesach demokratycznych i rządów prawa w Europie Środkowo-Wschodniej i na Bałkanach (Actorii internaționali și rolul lor în procesele de democratizare și de guvernare a dreptului în Europa Centrală și de Est și în Balcani)* comunicarea: *Od republiki radzieckiej do państwa stowarzyszonego ze UE. Republika Mołdowa współczesne wyzwania (De la republică sovietică la stat asociat al Uniunii Europene. Republica Moldova – provocările contemporane)*. Cracovia Polonia, 19-20 octombrie 2021.
- 3.CONSTANTINOV, V. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională: *Украина и Великое княжество Литовское в XIV–XVIII вв.: политические, экономические, межнациональные и социокультурные отношения в общеевропейском измерении*. Comunicarea *Молдавия во время Хотинской битвы 1621 года. 400 лет со дня Хотинской битвы*. Cameneț-Podolsk – Chiev Ucraina, 20-23 octombrie.
- 4.EȘANU, A. acad. *Роль русской историографии в моем становлении как исследователя*. Научный круглый стола «Научные связи между историками России и Республики Молдова:

- уроки прошлого и настоящего», Организаторы: Институт Всеобщей Истории Российской Академии Наук и Института Истории (Кишинев), Москва, 18 мая 2021.
- 5.EȘANU, A. acad. *Наследие Полихрония Сырку в исследованиях румынских славистов*. Международные научно-практические чтения: „Книги и рукописи П.А. Сырку в библиотеке Академии Наук и других архивных хранилищах мира”. Организаторы: Библиотека Российской Академии Наук, Сектор Славянского фонда отдела фондов и обслуживания научно-исследовательский отдел рукописей, Санкт-Петербург, 20 мая 2021 г. Eșanu Andrei, acad. (Chișinău, Republica Moldova), ”. Sesiunea anuală: *Bibliotecile și valorificarea cărții vechi românești și occidentale. Circulația cărții românești vechi în Basarabia* (online). Organizatori: Secția „Carte veche. Conservare. Restaurare”, Biblioteca Academiei Române, Asociația Bibliotecarilor din România, București, 27 mai 2021. Discurs în plen: „*Cartea în Basarabia sec. XV-XIX. Excurs istoriografic*”
- 6.EȘANU, A. acad., *Moștenirea culturală românească în aria de interese ale slavistului basarabean Polihronie Sârcu (1855-1905)*”. Sesiunea anuală: „*Bibliotecile și valorificarea cărții vechi românești și occidentale. Circulația cărții românești vechi în Basarabia*”, (online). Organizatori: Secția Carte veche. Conservare. Restaurare, Biblioteca Academiei Române, Asociația Bibliotecarilor din România, București, 27 mai 2021.
- 7.EȘANU, A. acad., *Unknown, Undiscovered, or Lost Writing of Dimitrie Cantemir*. Conferință internațională „*Civilization at a Crissroads*” , la Panelul 1. „*Dimitrie Cantemir – The Golden Bridge between the Orient and Occident*”, Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir, București, 2-4 septembrie, 2021.
- 8.FELEA, A. dr. în istorie. Simpozionul național *Alimentație și demografie în Moldova din evul mediu până în epoca modernă: abordări interdisciplinare*. Institutul de Arheologie, Iași, 16 septembrie, 2021, comunicarea: *Cofeturi*, „*dulceață de Myrobolau*”, „*zahăr candel*”, *miere de prigon: dulciurile în alimentația populației din Țara Moldovei în sec. al XVII-lea – începutul sec. al XIX-lea*.
- 9.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferința științifică internațională – *Începutul Revoluției de eliberare a Greciei. - Iași, 27 februarie 1821. Online 27.02.2021*. Moderator – dr. Sorin Iftime (Iași). Comunicarea *Familia Ypsilanti – emigranți politici în Rusia (1807-1816)*.
- 10.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Istorie, Geopolitică și spiritualitate românească la Marea Neagră*, organizată de Asociația „Casa Mării Negre / Black Sea House”, în colaborare cu Departamentul pentru Relația cu Românii de Pretutindeni și Mănăstirea Dervent: *on-line* la 15 august 2021. – comunicarea: „*Periodizarea Războiului rusoturc din 1806-1812*”.
- 11.PROHIN, A. dr. în istorie. SRSB Series. Conferință internațională organizată de Societatea Română de Studii Bizantine, Institutul de Studii Sud-Est Europene, București, 23 februarie 2021, comunicarea: „*Mica eshatologie*” în cronografele bizantine din Moldova și Țara Românească (sec. XVI-XVII).
- 12.CHIOSA, I. cerc. Șt. Conferința științifică internațională *Istorie, Geopolitică și spiritualitatea românească la Marea Neagră*, comunicarea: *Poliția politică ca instrument de dominare a Imperiului Rus în Basarabia, Mănăstirea Dervent, județul Constanța, România, 12-14 august 2021*.
- 13.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională din 30 aprilie 2021 *Внутренние и внешние составляющие формирования внешней политики стран постсоветского*

пространства. Organizatori: Институт всемирной истории *Национальной* академии наук Украины, comunicarea: Перспектива европейской интеграции Республики Молдова: вызовы и эффективные решения для модернизации страны.

14.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința științifică-practică internațională *Міжнародній науково практичній конференції Громада. Медицина. Освіта: Матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції*. – Бахмут-Харків, 22-23 квітня 2021, comunicarea: Comerț, războaie și boli contagioase în Basarabia sec. al XIX-lea (prima jumătate).

15.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința științifică-practică internațională *Міжнародній науково практичній конференції „Громада. Медицина. Освіта: Матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції*. Бахмут-Харків, 22-23 квітня 2021, comunicarea: Istoria carantinelor din Basarabia țaristă (sec.al XIX-lea - înc.sec al XX-lea).

16.EȚCO, D. dr. în istorie. *Masa rotundă Internațională din 2 aprilie 2021 Информационная и цифровая аналитика – профессии будущего в странах СНГ*, organizatori - Centrul Cercetărilor geopolitice «Берлек – Единство» or. Ufa și Catedra «Иностранных языков и гуманитарных дисциплин» Ташкентского филиала РЭУ им. Г.В. Плеханова (г. Ташкент, Республика Узбекистан): *Историческая память и историческая наука в создание виртуальной реальности как движущего фактора консолидации общества будущего*.

17.EȚCO, D. dr. în istorie. Colocviul dedicat Serbării de la Putna. Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii *Mihai Eminescu*, comunicarea: Epoca marilor reforme. Realități studențești basarabene în perioada desfășurării Congresului studenților români de la Putna. Idealuri și realizări.

18.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Istorie, Geopolitică și spiritualitatea românească la Marea Neagră*, comunicarea: *Proiecte geostrategice ale Marilor Puteri în Nordul Mării Negre. Implicări și consecințe – secolul al XVIII-lea (deceniile 7 și 8); Societăți secrete în Basarabia secolului al XIX-lea. Conexiuni antițariste externe și interne*, Mănăstirea Dervent, județul Constanța, România, 12-14 august 2021.

19.GHERASIM, C. dr. în istorie. *Sesiunea națională de comunicări științifice*. On-line, 8 mai 2021, Colegiul Tehnic „Mediensis”, Catedra de Istorie și Științe Socio-Umane (Mediaș), comunicarea: Viața cotidiană a nobilimii basarabene reflectată în sursele secolului al XIX-lea.

20.GHERASIM, C. dr. în istorie. Colocviul dedicat Serbării de la Putna. Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii *Mihai Eminescu*, comunicarea *Promovarea ideii cultural-naționale de tinerii basarabeni în secolul al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea*. 15 august 2021.

21.GUMENAI, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională *Borders and communities in central and south-eastern Europe*, Comunicarea: The ethno-confessional community of the Gregorian Armenians from Hâncești, Bessarabia under tsarist rule. Universitatea de Vest, Timișoara, România, 16 martie 2021.

22.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie. Simpozionul național cu participare internațională 1821-2021. *Bicentenerul revoluției conduse de Tudor Vladimirescu*, Comunicare: Reflectarea istorico-confesională a evenimentelor din 1821-1822 din Țara Moldovei în opera lui Andronic Popovici, Institutul de Cercetări socio-umane, Craiova (România), 14-15 mai 2021.

23.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie. *Conferința internațională Biserica Ortodoxă, statul și societatea românească. istorie, cultură și mărturisire creștină în societatea europeană*. Comunicare: Diseminarea tradiției ruse și a cultului imperial de către Biserica Ortodoxă din

Basarabia în perioada țaristă, Facultatea de Teologie, Universitatea „Ovidius” din Constanța, România, Constanța 24-25 mai 2021.

24.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie. Sesiunea Secțiunii *Carte veche. Conservare. Restaurare cu tema Bibliotecile și valorificarea cărții vechi românești și occidentale. circulația cărții românești vechi în Basarabia*, Comunicarea Viața lui Paisie Velicikovski de până la prezentarea sa la Muntele Athos reflectată în opera lui Andronic Popovici. București, 27 mai 2021.

25.NEGREI, I. cerc. Șt. Conferința internațională 22 iunie 1940-22 iunie 2021. 80 de ani de la începutul campaniei de dezrobire a românilor din Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herța, comunicarea: Radio România. 22 iunie 1941. O tentativă de restabilire a grilei de emisie, Coțușca, județul Botoșani, 22 iunie 2021.

26.NEGREI, I. cerc. Șt. Conferința științifică internațională *Istorie, Geopolitică și spiritualitatea românească la Marea Neagră*, comunicarea: Represiunea religioasă în Basarabia în anii 1940-1941. Un destin de martir: părintele Gheorghe Tudorache, Mănăstirea Dervent, județul Constanța, România, 12-14 august 2021.

27.NEGREI, I. cerc. Șt. Al XXI-lea Simpozion Internațional „Experimentul Pitești. Reeducarea prin tortură”, comunicare – Represiunea religioasă din Basarabia în anii 1940-1941, Pitești, 8-10 octombrie 2021.

28.NEGRU, Gh. dr. în istorie. Congresul Internațional de Istorie a Presei „Presa românească în perioada 1945-1989”, organizat de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Consiliul Județean Galați și Asociația Română de Istorie a Presei, Galați, 24 septembrie 2021, comunicarea: Autoritățile sovietice în război cu presa din RSR (1965-1975).

29.SCLIFOS, E.-T. dr. în istorie. Conferința *Conflict, diplomatie și opinie publică. Studii de caz în orizontul secolelor XIX-XX*. Conferința centrului de Istorie a Relațiilor Internaționale a Facultății de Istorie a Universității din Iași, 30-31 martie 2021 (format online): comunicarea Franța și chestiunea Basarabiei (1856-1857).

30.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. *Sesiunea națională de comunicări științifice*. On-line, 8 mai 2021, Colegiul Tehnic „Mediensis”, Catedra de Istorie și Științe Socio-Umane (Mediaș), comunicarea: Urmările dezastruoase ale Războiului Crimeei (1853-1856) pentru Basarabia.

31.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Congresul Științific Internațional polono-moldo-român cu genericul: *Educație, Politică și Societate* organizat de Universitatea de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău în parteneriat cu Universitatea Pedagogică din Cracovia și Universitatea din Craiova, 13-15 mai 2021, comunicarea *Unele probleme de controversă privind geneza și evoluția relațiilor capitaliste în Rusia în istoriografia sovietică*.

32.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința Internațională de Istorie *Acta Historica Civitatis Lugosiensis International History Conference*. Ediția I, comunicarea Liberalism și protecționism în politica comercial-vamală a țarismului în Basarabia (anii 1812-1830), Lugoj, România, 17-19 septembrie 2021.

33.UNGUREANU, C. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională „*Bucovina și bucovinenii în istorie. 150 de ani de la Serbarea de la Putna*”, organizată de Institutul Bucovina din Rădăuți, desfășurată online la 7-8 octombrie 2021, comunicarea: Contribuția societăților culturale la afirmarea învățământului în limba română din Bucovina.

34.ȘIȘCANU, I. dr. hab. in istorie, prof. univ. Conferința științifică internațională: *Istorie, geopolitică și spiritualitate românească la Marea Neagră*, 12-14 august 2021, Constanța, Mănăstirea Derwent. Titlul comunicării: *Gurile Dunării în strategia Uniunii Sovietice, 1940.*

35.NEGRU, E. dr. in istorie, conf. univ. *Congresul Internațional de Istorie a Presei „Presa românească în perioada 1945-1989”*, organizat de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Consiliul Județean Galați și Asociația Română de Istorie a Presei, Galați, 24 septembrie 2021. Titlul comunicării: *Autoritățile sovietice în război cu presa din RSR (1965-1975).*

Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

1.CERETEU, I. Conferința științifică internațională: *Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de maine*. Chișinău, 11-12 februarie 2021, ediția a III-a Academia de Științe a Moldovei. Comunicarea: *Noi contribuții la istoria bibliotecii mănăstirii Suruceni.*

2.CERETEU, I. Conferința științifică internațională: *Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*, Chișinău, Institutul de Istorie, MECC; Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău; Academia de Științe a Moldovei, 13 mai 2021. Comunicarea: *Istoria cărții și tiparului în preocupările științifice ale lui Nicolae Iorga.*

3.CERETEU, I. Conferința științifică internațională: *1821 – an de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române*. Institutul de Istorie, Chișinău, 15 iunie, 2021. Comunicarea: *Destine marcate de Eterie și mobilități umane în Moldova (anii 20 ai sec. XIX).*

4.CERETEU, I. Simpozion științific internațional: *Valori bibliofile*. Ediția XXX, cu genericul: *Limba română – 500 de ani de dăinuire în cultura românească scrisă*, Biblioteca Națională a Republicii Moldova. 15-16 iunie 2021. Comunicarea: *Limba română în Basarabia în însemnările de pe cărțile vechi (sec. XIX).*

5.CERETEU, I. Conferință științifică internațională. *Cuvânt și imagine în producția de carte din spațiul european (secolele XV-XX)* Academia Română - Filiala Cluj Biblioteca Academiei Române Zilele Academice Clujene. Cluj-Napoca 28-29 octombrie 2021. Tema comunicării: *Tiparul și cartea românească veche în sistemul de valori europene*

6.CERETEU, I. Simpozion științific: *Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale – Ateneul de cultură și credință*, ediția a II-a, desfășurat la Mănăstirea Suruceni la 19 octombrie 2021. Comunicarea: *Pe urmele bibliotecii mănăstirii Suruceni*

7.BACALOV, S. dr. în istorie. Conferința științifică internațională a Institutului de Istorie cu genericul *1821 – An de cotitură în procesul de modernitate a Principatelor Române*, în format online, pe platforma Meet, la 15 iunie 2021. Comunicare: *Efecte demografice ale mișcării eteriste asupra Basarabiei.*

8.CERNENCHI, E. cerc. șt. Conferința științifică internațională, ediția a IV-a, „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” desfășurată în contextul Zilelor Europene ale Patrimoniului și dedicată aniversării a 75-a de la fondarea USM, comunicarea: *Fonduri din Arhiva Istorică de Stat a Ucrainei, Kiev privitoare la relațiile moldo-ucrainiene în secolul al XVIII-lea*. Chișinău-Iași, 28-29 septembrie 2021.

9.CHIRTOAGĂ, I. dr. hab în istoric. Conferința științifică internațională: *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc*, Institutul de Istorie, Chișinău, 27 mai 2021, comunicarea: *Procesele de modernizare în Basarabia de Sud (1856-1878).*

10. CHIRTOAGĂ, I. dr. hab. în istorie. Conferință științifică cu participare internațională „Istoricul Nicolae Iorga. 150 de ani de la naștere”, Institutul de Istorie, Chișinău, 13 mai 2012, comunicarea: *Ocuparea Chilie și Cetății Albe în opera științifică a lui Nicolae Iorga.*
11. CIOBANU, T. cerc. Șt. Conferința Internațională „Patrimoniul Cultural de ieri: implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”, Chișinău, 29 septembrie 2021, Organizator: Institutul Patrimoniului Cultural, comunicarea: *Politica de selectare a personalului Arhivelor Statului Chișinău.*
12. CIOBANU, T. cerc. Șt. Conferința Internațională *Latinitate, Romanitate, Românitățe*. Ediție a V-a. Organizator: USM, Chișinău, 5-6 noiembrie 2021, comunicarea: Aspecte referitoare la statutul scutelnicilor, breslașilor și slugilor în corespondența Divanului Țării Moldovei din perioada războiului ruso-turc 1806-1812.
13. CIOBANU, T. cerc. Șt. Simpozionul Științific Internațional „*Valori Bibliofile*” – 2021 Ediția a XXX-a *Limba Română – 500 ani de dăinuire în cultura românească scrisă*, Chișinău, 15-16 iunie 2021, Organizator: Biblioteca Națională a Republicii Moldova, comunicarea: Informații referitoare la Țara Moldovei în perioada războiului ruso-turc din anii 1768-1774, dintr-un manuscris în limba română păstrate în fondurile Direcției Generale Arhiva Națională.
14. CIOBANU, T. cerc. Șt., Svetlicinai, L, cerc. Șt. Conferința științifică internațională a Institutului de Istorie cu genericul *1821 – An de cotitură în procesul de modernitate a Principatelor Române*, în format online, pe platforma Meet, la 15 iunie 2021, comunicare: *Mișcarea Eteristă în tezaurul documentar al Agenției Naționale a Arhivelor.*
15. DRAGNEV, D. membru coresp. Conferință științifică cu participare internațională „Istoricul Nicolae Iorga. 150 de ani de la naștere”, Institutul de Istorie, Chișinău, 13 mai 2012, comunicarea: *Nicolae Iorga despre rolul fanarioșilor în modernizarea timpurie din Țările Române.*
16. DRAGNEV, D. membr. coresp. XENOFONTOV, Ion, dr. în istoric. Conferința Internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea durabilă de mâine”. Iași-Chișinău, 2021, Comunicarea *Elena M. Podgradscaia: de la operator radio-militar la profesor universitar.*
17. DRAGNEV, D. membru coresp, XENOFONTOV, I. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Intelectualitatea română între ideologie, libertatea academică și naționalism*, USM, Facultatea de Istorie și Filosofie, Chișinău, 14-16 octombrie 2021, comunicarea: *P. Sovietov (1927-1991)- un jurist printre istorici.*
18. EȘANU, A. acad., EȘANU V. dr. în istorie Conferință științifică cu participare internațională „Istoricul Nicolae Iorga. 150 de ani de la naștere”, Institutul de Istorie, Chișinău, 13 mai 2012. Discurs în plen: *Ștefan cel Mare și teritoriul Moldovei dintre Prut și Nistru (între mit și realitate istorică).*
19. FELEA, A. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare*, Ediția a XIII-a, Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, 27-28 mai 2021. Comunicarea *Coliva, colacul și vinul. Ospățul de pomenire și pomenile în Țara Moldovei în sec. al XV-lea – începutul sec. al XIX-lea.*
20. FELEA, A. dr. în istorie. Simpozionul Internațional de Etnologie: *Tradiții și procese etnice*, ediția a II-a, *Petre Ștefănuță – sociolog, etnograf și folclorist român basarabean: la 115 ani de la naștere*, Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, 30 martie 2021. Comunicarea *Foaia de zestre din Țara Moldovei (sec. al XVII-lea – începutul sec. al XIX-lea).*

- 21.FELEA, A. dr. în istorie. Conferința științifică internațională Istorie – Arheologie – Muzeologie. Ediția XXXI, Chișinău, 28-29 octombrie 2021, Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Comunicarea *Circumstanțele întocmirii testamentelor și motivațiile testatorilor din Țara Moldovei (sec. al XVII-lea-începutul sec. al XIX-lea)*.
- 22.FELEA, A. dr. în istorie. Simpozionul Științific Internațional *VIAȚA ECLEZIASTICĂ ȘI IMPLICAȚII LAICE DIN SPAȚIUL PRUTO-NISTREAN în secolele XIX-XXI (consacrat împlinirii a 185 de ani de la sfințirea Catedralei Mitropolitane și a Clopotniței din Chișinău)*. Ediția a V-a, Chișinău, Republica Moldova, 1-2 octombrie 2021. Comunicarea *Blestemul în discursul testamentary din Țara Moldovei (sec. al XVII-lea - înc. sec. al XIX-lea)*.
- 23.MISCHEVCA, V, dr. in istorie, Conferința științifică cu participare internațională cu genericul *Istoricul Nicolae Iorga – 150 de ani de la naștere*, în format online, pe platforma Meet, la 13 mai 2021, comunicarea: *O conferință din Atena a marelui istoric (18 octombrie 1930)*.
- 24.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferința științifică internațională a Institutului de Istorie cu genericul *1821 – An de cotitură în procesul de modernitate a Principatelor Române*, în format online, pe platforma Meet, la 15 iunie 2021. Comunicare în plen: *Familia Ypsilanti – în politica Imperiului Rus (1799-1821)*.
- 25.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *LATINITATE, ROMANITATE, ROMÂNITATE* ediția a V-a, 5-6 noiembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității de Stat din Moldova, Centrul de Studii Interdisciplinare Oradea-Chișinău „Silviu Dragomir” - Universitatea din Oradea și *Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova* – Comunicarea: *Din culisele diplomatice a semnării tratatului de pace de la București: rolul lui Manuc Bey*.
- 26.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională „30 de ani de la proclamarea INDEPENDENȚEI Republicii Moldova”, Chișinău, 23-24 august 2021. Organizată de Universitatea de Stat din Moldova, Centrul de Excelență Institutul de Istorie Socială „Pro Memoria”. Conferința face parte din suita de manifestări științifice prilejuite de împlinirea a 75 de ani de la înființarea Universității de Stat din Moldova. Comunicarea: *Războiul ruso-turc din 1806-1812 și impactul lui asupra Principatului Moldova*.
- 27.EMILCIUC, A. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc*, Comunicarea: *Impactul Războiului Crimeii asupra comerțului prin vămile Basarabiei*, Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.
- 28.EMILCIUC, A. dr. în istorie. Conferința științifică internațională „*Istorie – Arheologie – Muzeologie*”, Ediția XXXI, comunicarea: *Evoluția comparativă a sistemului vamal în România și Basarabia (1859-1914)*, Chișinău, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, 28-29 octombrie 2021.
- 29.EMILCIUC, A. dr. în istorie. Conferința științifică internațională „*Latinitate, Romanitate, Românități*”, ediția a V-a, organizatori: Facultatea de Istorie și Filosofie a USM, Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir, Universitatea din Oradea, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova comunicarea: *Codificarea legislației din domeniul comercial în Principatele Române/ Române și Basarabia: particularități și similitudini (1812-1918)*, Chișinău, 5-6 noiembrie 2021.
- 30.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc*, Comunicarea: *Impactul tratatului de la Paris asupra școlii teologice din sudul Basarabiei*, Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.

- 31.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Patrimoniul Cultural: Cercetare, Valorificare, Promovare*, Ediția XIII, Comunicare: Manualele și experiența școlară din Moldova în prima jumătate a secolului al XIX-lea, Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău, 27-28 mai 2021.
- 32.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Perspectivile și Problemele integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Ediția a VIII-a, 04 iunie 2021, Cahul, comunicarea: Experiența școlară primară în Principatele Române.
- 33.EȚCO, D. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *1821- An de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române*, Institutul de Istorie, Chișinău, 15 iunie 2021, comunicarea: Mișcările revoluționare și școlile lancasteriene în Basarabia anului 1821.
- 34.EȚCO, D. dr. în istorie. *Viața ecleziastică și implicații laice din spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XXI (consacrat împlinirii a 185 de ani de la sfințirea Catedralei Mitropolitane și a Clopotniței din Chișinău)* Ediția a V-a, Institutul de Istorie, Chișinău, 2 octombrie 2021 comunicarea: Școala teologică din Basarabia în vizorul autorităților țariste.
- 35.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Istoricul Nicolae Iorga. 150 de la naștere*. Institutul de Istorie, Chișinău, 13 mai 2021, comunicarea: Istoria prin prisma mentalităților în concepția lui Nicolae Iorga.
- 36.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale pentru spațiul românesc*, comunicarea: Războiul Crimeii reflectat în presa basarabeană, Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.
- 37.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională cu genericul: *Educație, cultură și patrimoniu în spațiul cultural românesc*, București-Chișinău, 27 mai 2021 (online) Organizatori: Universitatea București, Universitatea de Stat din Moldova, Muzeul Național de Istorie a României, comunicarea: Patrimoniul Cultural Material și Imaterial reflectat în curriculum național și manualele școlare din Republica Moldova.
- 38.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *Perspectivile și Problemele integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Ediția a VIII-a, 04 iunie 2021, Cahul, comunicarea: Listele nobililor cu drept de vot – sursă importantă în studierea istoriei nobilimii din Basarabia (Studiu de caz: alegerile nobiliare din 1824).
- 39.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *1821- An de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române*, Institutul de Istorie, Chișinău, 15 iunie 2021, comunicarea: Impactul evenimentelor desfășurate în Principatele Române (1821) asupra Basarabiei.
- 40.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională, ediția a IV-a, „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” desfășurată în contextul Zilelor Europene ale Patrimoniului și dedicată aniversării a 75-a de la fondarea USM, comunicarea: *Viața cotidiană a nobilimii basarabene în secolul al XIX-lea în documente de arhivă*. Chișinău-Iași, 28-29 septembrie 2021.
- 41.GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința științifică internațională „*Latinitate, Romanitate, Românităte*”, ediția a V-a, organizatori: Facultatea de Istorie și Filozofie a USM, Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir, Universitatea din Oradea, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova comunicarea: Ideea latinității și românității în lucrările literare semnate de nobilii basarabeni, Chișinău, 5-6 noiembrie 2021.

- 42.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională, *Istoricul Nicolae Iorga – 150-ani de la naștere*, Comunicare: Nicolae Iorga – paleograf și editor de izvoare, Institutul de Istorie, MECC, Chișinău, 13 mai 2021.
- 43.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale*, Comunicare: Situația minorităților religioase din sudul Basarabiei în perioada 1856-1878(cazul comunității lipovenești), Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.
- 44.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Patrimoniul Cultural: Cercetare, Valorificare, Promovare*, Ediția XIII, Comunicare: Cultul țarului și promovarea acestuia de către instituțiile de cult ortodox Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău, 27-28 mai 2021.
- 45.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*, Ediția a VIII-a, Comunicare: *Comunitatea armenescă din Hâncești. Constituirea și evoluția istorică sub stăpânirea țaristă*, Universitatea „B. P. Hașdeu”, Cahul 4 iunie 2021.
- 46.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională *1821- An de cotitură în istoria modernă a Principatelor Române*, Institutul de Istorie, Chișinău, 15 iunie 2021, comunicarea: Evenimentele din 1821 din Țara Moldovei și Basarabia. Reflectarea acestora în lucrările lui Andronic Popovici și ale lui Alecu Beldiman.
- 47.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Educație din perspectiva valorilor*, Chișinău, 28 septembrie 2021, comunicarea: Paisie Velicikovski și transferul său de la mănăstirea Dragomirna la Secu.
- 48.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională, *Patrimoniul cultural de eri, implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*. Chișinău, 29 septembrie 2021. Comunicarea Documente și fonduri privitoare la viața confesională în Basarabia sub ruși.
- 49.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. *Viața ecleziastică și implicații laice din spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XXI (consacrat împlinirii a 185 de ani de la sfințirea Catedralei Mitropolitane și a Clopotniței din Chișinău)*. Ediția a V-a, Institutul de Istorie, Chișinău, 2 octombrie 2021 , comunicarea: Andronic Popovici și cenzura țarista.
- 50.GUMENĂÎ, I. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională „*Latinitate, Romanitate, Românită*”, ediția a V-a, organizatori: Facultatea de Istorie și Filozofie a USM, Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir, Universitatea din Oradea, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova comunicarea: Biserica ca actor al spectacolului public românesc medieval, Chișinău, 5-6 noiembrie 2021.
- 51.NEGREI, I. cerc. Șt. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale*, Comunicarea: Emigrarea populației din Basarabia în Principatele Române/Basarabia (1848-1918), Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.
- 52.NEGREI, I. cerc. Șt. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, comunicare: Proclamarea independenței Republicii Democratice Moldovenești (24 ianuarie 1918), Chișinău, 23-24 august 2021.
- 53.NEGRU, Gh. dr. în istorie. Conferința științifică internațională, *Istoricul Nicolae Iorga – 150 ani de la naștere*, Comunicarea: Contestarea de către Nicolae Iorga a abordărilor istoriografiei ruse și sovietice privind istoria Basarabiei, Institutul de Istorie, MECC, Chișinău, 13 mai 2021.
- 54.NEGRU, Gh. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la*

Paris și consecințele sale, Comunicarea: Schimbarea vectorilor geopolitici în Principatele Române și proiectul editării unei reviste în limbile rusă și română la Chișinău (1856-1866), Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.

55.NEGRU, Gh. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, comunicarea: „Perestroika” și misiunea specială a PCM (1986-1989), Chișinău, 23-24 august 2021.

56. NEGRU, Gh. dr. în istorie. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*”, organizată de Institutul de Științe Politice, Juridice și Sociologie, Institutului de Istorie și Institutului de Filologie „B.P. Hașdeu” al MEC, Chișinău, 26 august 2021. Titlul comunicării comunicarea: PCM în apărarea moldovenismului sovietic (1986-1989).

57.POȘTARENCU, D. dr. în istorie. Conferința științifică internațională „*Latinitate, Romanitate, Românităte*”, ediția a V-a, organizatori: Facultatea de Istorie și Filozofie a USM, Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir, Universitatea din Oradea, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova, comunicarea: Prezența mitropolitului Gavriile Bănulescu-Bodoni la Sankt Petersburg (decembrie 1811 – mai 1812), Chișinău, 5-6 noiembrie 2021.

58.SCLIFOS, E.-. dr. în istorie. Conferința științifică internațională, *Istoricul Nicolae Iorga – 150 ani de la naștere*, Comunicarea: Nicolae Iorga și chestiunea Basarabiei în context internațional (1856-1916), Institutul de Istorie, MECC, Chișinău, 13 mai 2021.

59.SCLIFOS, E.-T. dr. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale*, Comunicarea: Sardinia și chestiunea Basarabiei (1856-1857), Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021

60.UNGUREANU, C. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale*, Comunicarea: Emigrarea bulgarilor din sudul Basarabiei în gubernia Taurida, Institutul de Istorie, MECC, Chișinău, 27 mai 2021.

61.TOMULEȚ, V., dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională *Perspectivile și problemele integrării în spațiul european al cercetării și educației* (Ediția a IX-a). 4 iunie 2021, comunicarea Statistica militară rusă din 1825 – sursă importantă de patrimoniu în studierea istoriei ținuturilor Hotin și Orhei.

62.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională cu genericul: *Educație, cultură și patrimoniu în spațiul cultural românesc*, București-Chișinău, 27 mai 2021 (online) Organizatori: Universitatea București, Universitatea de Stat din Moldova, Muzeul Național de Istorie a României, comunicarea: Recensămintele fiscale din anii '20-'50 ai secolului al XIX-lea – surse importante de patrimoniu documentar.

63.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională, *Războiul Crimeii, Pacea de la Paris și consecințele sale*, Comunicarea: Povara Războiului Crimeii (1853-1856) pentru populația Basarabiei, Institutul de Istorie (MECC), Chișinău, 27 mai 2021.

64.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința Științifică Internațională *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, ediția a IV-a, comunicarea: Dosarele familiilor nobiliare din Basarabia – sursă importantă de patrimoniu documentar (în baza dosarului familiei Tomuleț), Iași-Chișinău, 28-29 septembrie 2021.

65.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională a Muzeului Național de

- Istorie a Moldovei: ediția a XXXI-a, comunicarea: Prima mențiune documentară a satului Tabani, ținutul Hotin, Chișinău, 28-29 octombrie 2021.
66. TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. Conferința științifică internațională „*Latinitate, Romanitate, Românitate*”, ediția a V-a, organizatori: Facultatea de Istorie și Filozofie a USM, Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir, Universitatea din Oradea, Dipartimento di studi linguistici e letterari, Università degli Studi di Padova, comunicarea: Basarabia la 1828. (Descrișă într-un memoriu prezentat instituțiilor imperiale ruse.
67. BÎRLĂDEANU, V. dr. in istorie, conf. univ. Simpozionul internațional „Studiul artelor în context european”, ediția I, Chișinău, 8-9 iunie 2021, Academia de Științe a Moldovei, Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte, Departamentul Științe Umaniste al Universității de Stat din Moldova. Titlul comunicării: *Cimitirul Eroilor General Dragalina din Tighina între memorie și amnezia imperială a regimului separatist de la Tiraspol.*
68. BURLACU, V, dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică internațională *Mediul strategic de securitate: provocări și tendințe MSSPT. 27 mai 2021*, Chișinău, Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” în cooperare cu Agenția pentru Știință și Memorie Militară. Titlul comunicării: *Aspecte politico-strategice în procesul de formare și evoluție a RASS Moldovenești (1924-1940).*
69. FUȘTEI, N. dr. in istorie. Conferința științifică internațională *Urme istorice poloneze în Moldova*, 3 iunie 2021, Chișinău, Muzeul National de Istorie a Moldovei, Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Kiszyniowie. Titlul comunicării: *Tipăriturile Mitropolitului Dosoftei realizate în Polonia.*
70. FUȘTEI, N. dr. in istorie, Conferința științifică internațională „*Operațiunea Sever/Nord Deportarea Martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească*”, Chișinău, 1 aprilie, Organizată de Institutul de Istorie în cooperare cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stata „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Titlul comunicării: *Operația „Sever” în contextul deportărilor confesionale.*
71. ȘIȘCANU, I. dr. hab. in istorie, prof. univ. Conferința științifică internațională *Începutul operațiunilor din Est în cadrul războiului al Doilea Mondial*, 2 septembrie 2021, Chișinău, Agenția pentru Știință și Memorie Militară, în colaborare cu Fundația Hanns Seidel în Republica Moldova și Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Titlul comunicării: *Deportările din zonele ocupate de Uniunea Sovietică în urma realizării Pactului Molotov-Ribbentrop.*
72. ȘIȘCANU, I. dr. hab. in istorie, prof. univ. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*”, organizată de Institutul de Științe Politice, Juridice și Sociologie, Institutului de Istorie și Institutului de Filologie „B.P. Hasdeu” al MEC, Chișinău, 26 august 2021. Titlul comunicării: *Proclamarea RSS Moldovenești. 2 august 1940.*
73. CRUDU, L. Cer. Șt. Conferința științifică internațională (ed. a XXXI-a), organizată de Muzeului Național de Istorie a Moldovei 28-29 octombrie 2021, Chișinău. Titlul comunicării: *Politica de cadre a aparatului de partid în RSSM, 1950-1960.*
74. CRUDU, L. Conferința științifică internațională *Latinitate, Romanitate, Românitate*, ediție a V-a, organizată de Universitatea de Stata din Moldova, 5 noiembrie 2021, Chișinău. Titlul comunicării: *Politica de cadre a guvernului din RASSM, 1924-1928.*
75. FUȘTEI, N. dr. in istorie. Conferință internațională „*Identitățile Chișinăului*”: *Strada 31 august 1989*”, ediția a VII-a, 21 octombrie 2021, Chișinău, organizată de Asociația Națională a Tinerilor

Istorici din Moldova, Crupul Civic Pentru Patrimoniu Cultural. Titlul comunicării: *Biblioteca Mitropolitului Gavriil Bănulescu-Bodoni*.

76. FUȘTEI, N. dr. in istorie. Conferința științifică internațională *Istorie-Arheologie-Muzeologie, ediția XXXI*, 28-29 octombrie 2021, organizat de Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Titlul comunicării: *Folosirea pârgurilor economice în lupta cu religia*.

77. NEGRU, E. dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*, organizată de USM și INIS „Promemoria”, Chișinău, 23 august 2021. Titlul comunicării: *Proiectul identitar din RASS Moldovenească: etape, obiective și consecințe (1924-1940)*.

78. NEGRU, E. dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică internațională *30 de ani de la proclamarea independenței Republicii Moldova*”, organizată de Institutul de Științe Politice, Juridice și Sociologie, Institutului de Istorie și Institutului de Filologie „B.P. Hasdeu” al MEC, Chișinău, 26 august 2021. Titlul comunicării: *Construcția identitară în Republica Moldova: interpretări ale istoriografiei occidentale*.

79. TÂBULAC-CIOBANU, M. dr. in istorie. Conferința științifică internațională *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*, Ediția a VIII-a, 04 iunie 2021. Titlul comunicării: *”Aspecte privind activitatea editorială în RSSM drept vector de promovare al mijloacelor de informare”*.

Manifestări științifice naționale

1.CERETEU, I. dr. hab. Activitate culturală cu genericul: *Ștefan cel Mare: promotor al tradiției și spiritualității românești*. Biblioteca Ștefan cel Mare. 2 iulie 2021. Comunicarea: *Ștefan cel mare – promotor al artei monumentale*.

2.CERETEU, I. dr. hab. *Masă Rotundă „Pavel Dmitriev (Dimitriu) – istoric, documentalist, editor și demograf”*. Chișinău, 16 Aprilie 2021, eveniment organizat de Agenția Națională a Arhivelor, Institutul de Istorie, Secția Istorie Medievală și Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie. Moderator. Comunicarea: *Pavel Dimitriu, istoric și demograf*.

3.CERETEU Igor. Simpozion științific: *Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale – Ateneul de cultură și credință*, ediția a II-a, desfășurat la Mănăstirea Suruceni la 19 octombrie 2021. Comunicarea: *Pe urmele bibliotecii mănăstirii Suruceni*

4.CERETEU, I. dr. hab. *Lecturi duhovnicești la Mănăstirea Japca*. I ediție. 27-29 iulie 2021. Tema: *Biblioteca de carte veche a mănăstirii Japca*.

5.EȘANU A. acad. Activitate culturală cu genericul: *Ștefan cel Mare: promotor al tradiției și spiritualității românești*. Biblioteca Ștefan cel Mare. 2 iulie 2021. Comunicarea: *Cultura scrisă în epoca lui Ștefan cel Mare*.

6.CIOBANU, T. cerc. șt. *Conferința Științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jum. a sec. XIX – prima jum. a sec. XX. In memoriam Iustin Frățiman”*, Chișinău, 24 septembrie 2021, Organizator: Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, comunicarea: *Aspecte din viața și activitatea arhivistului Emil Gane*.

7.CIOBANU, T. cerc. șt. *Masă Rotundă „Pavel Dmitriev (Dimitriu) – istoric, documentalist, editor și demograf”*. Chișinău, 16 Aprilie 2021, eveniment organizat de Agenția Națională a Arhivelor, Institutul de Istorie, Secția Istorie Medievală și Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie.

- 8.CONSTANTINOV, V. dr. hab. în istorie. *Lecția publică: Personalitatea Marelui Ștefan Voievod în aspect internațional și intern*, 2 iulie 2021. Biblioteca Municipală Centrală “B.P.Hașdeu”.
- 9.CONSTANTINOV, V. dr. hab. în istorie. *Conferința Ștefan cel Mare în memoria posterității*, 5 iulie 2021. Biblioteca municipală “B.P.Hașdeu”, Filiala Ștefan cel Mare, cu comunicarea *Politica externă a lui Ștefan cel Mare*.
- 10.CONSTANTINOV, V. dr. hab. în istorie. simpozionul arhivistic Documente și manuscrise medieval din patrimonial Fondului arhivistic al Republicii Moldova. Prezentarea volumului “Documente slavo-române din patrimonial arhivistic al Republicii Moldova”, și participarea la masa rotunda: “Documente și manuscrise medieval din patrimonial arhivistic al Republicii Moldova, al României și al statelor vecine, referitoare la spațiul românesc”, Agenția Națională a Arhivelor, Chișinău, 8 iulie 2021.
- 11.DRAGNEV, D. membru coresp. *Masă Rotundă „Pavel Dmitriev (Dimitriu) – istoric, documentalist, editor și demograf”*. Chișinău, 16 Aprilie 2021, eveniment organizat de Agenția Națională a Arhivelor, Institutul de Istorie, Secția Istorie Medievală și Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie, comunicarea: *Aportul lui P. Dimitriu în studierea istoriei medievale a Moldovei. Amintiri*.
- 12.EȘANU, A. acad., *Masă rotundă „Pavel Dmitriev (Dimitriu) – istoric, documentalist, editor și demograf”*. Chișinău, 16 Aprilie 2021, eveniment organizat de Agenția Națională a Arhivelor, Institutul de Istorie, Secția Istorie Medievală și Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie și Filosofie.
- 13.EȘANU A. acad., EȘANU, V. dr. în istorie. *„Filip Moldoveanul (?-1553) și începuturile scrisului în limba română”*. Conferință științifică anuală: Valori bibliofile – 2021. Ediția XXX-a. cu tema: „Limba Română – 500 ani de dăinuire în cultura românească scrisă”, 15-16 iunie 2021, Chișinău. Biblioteca Națională a Republicii Moldova.
- 14.EȘANU A. acad., *Mitropolitul Teoctist I și Sfântul Ștefan cel Mare*. Conferință științifică „Ateneul de cultură și credință „Biserica Albă”, Ediția a II-a. Cu genericul „Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale”. Mănăstirea Suruceni, 19 octombrie 2021.
- 15.EȘANU V. dr. în istorie, *Mitropolitul Grigorie Roșca în cultura și spiritualitatea românească din sec. al XVI-lea*. Conferință științifică „Ateneul de cultură și credință „Biserica Albă”, Ediția a II-a. Cu genericul „Ierarhi și mărturisitori ai renașterii identității naționale”. Mănăstirea Suruceni, 19 octombrie 2021.
- 16.CHIOSA, I. cerc. Șt. *Masa Rotundă Unirile românilor de la 1918: general și specific*, Institutul de Istorie, 26 martie 2021, intervenție: Factorul militar în formularea, apărarea și consolidarea unității naționale românești.
- 17.EMILCIUC, A., dr. în istorie. *Masa Rotundă Unirile românilor de la 1918: general și specific*, Institutul de Istorie, 26 martie 2021, intervenție: Dilema „Basarabia sau Ardealul?” în societatea românească din anii Primului Război Mondial din perspectiva presei ruse.
- 18.EȚCO, D. dr. în istorie. *Masa rotundă consacrată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române*, desfășurată online la 26 ianuarie 2021, Institutul de Istorie, Intervenție: Rolul lui Alexandru Ioan Cuza în fundamentarea sistemului de învățământ național românesc.
- 19.GHERASIM, C. dr. în istorie. Comunicarea: *Mica Unirea. Activitatea reformatoare a lui Alexandru Ioan Cuza*. Prezentată: Filiala Suceava a Biblioteca Municipale Bogdan Petriceicu Hașdeu, mun. Chișinău (24 ianuarie 2021).

- 20.GHERASIM, C. dr. în istorie. *Rolul personalităților în realizarea actului Unirii Basarabiei cu România din 27 martie 1918*. Prezentată: Filiala Târgoviște a Bibliotecii Municipale Bogdan Petriceicu Hasdeu 25 martie 2021.
- 21.GHERASIM, C., dr. în istorie. *Masa rotundă Unirile românilor: general și specific, consacrată a 103 de la Unirea Republicii Democratice Moldovenești (Basarabia) cu România*. Institutul de Istorie, 26 martie 2021 (coorganizator).
- 22.NEGREI, I. cerc. șt. Manifestarea *Dor de demnitate, dor de unitate*, dedicată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române. Organizator – Centrul de Excelență Institutul de Istorie Socială ProMEMORIA, comunicarea: *Subiect - Ideea unității naționale în spațiul românesc*.
- 23.NEGREI, I. cerc. Șt. *Masa rotundă consacrată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române*, desfășurată online la 26 ianuarie 2021, Institutul de Istorie, Intervenție: *Proclamarea independenței Republicii Democratice (Populare) Moldovenești 24 ianuarie 1918*.
- 24.NEGREI, I. cerc. Șt. Participare la lansarea cărții: *Ecoul represiunilor politice din RSS Moldovenească (1940-1991)*. Culegere de eseuri, coord. Viorel Bolduma, Chișinău, 2020, ISBN 978-9975-3452-3-1, 3 februarie 2021, Centrul de Excelență în Construcții.
- 25.NEGREI, I. cerc. Șt. Lecția publică online *Criza identitară în spațiul basarabean cu profesorii de istorie și elevii participanți la Conferința Personalități ale Basarabiei, care au contribuit la trezirea conștiinței naționale în sec. XX-XXI*. Etapa a VI-a. Organizator – Prof. Vasile Gâtlan. Președinte al juriului pentru evaluarea lucrărilor. În total – 48 de lucrări. 19 martie 2021, Liceul Teoretic Principesa Natalia Dadiani.
- 26.NEGREI, I. cerc. Șt. Lecție publică online *Actul unirii Basarabiei cu România și importanța lui. Prelegere. Întrebări și răspunsuri*, cu profesorii de istorie și elevii participanți la Concursul de Creație al Tinerei Generații, etapa eseu-comentariu *Artizanii Unirii*. Organizator – jurnalist – Zina Izbaș, Emisiunea ARS Adolescentina, Radio Moldova. Președinte al juriului pentru evaluarea eseurilor – comentariu *Artizanii Unirii* – 52 de lucrări.
- 27.NEGREI, I. cerc. Șt. *Masa Rotundă Unirile românilor de la 1918: general și specific*, Institutul de Istorie, 26 martie 2021, Intervenție: *Modelul basarabean, modelul bucovinean și modelul transilvănean (mecanismul politic) de unire cu patria-mamă România*.
- 28.NEGREI, I. cerc. Șt. Lecția publică online *Efectele unirii Basarabiei cu România*, 26 martie 2021, Biblioteca Municipală B. P. Hașdeu, realizator-producător Alexandru Moraru.
- 29.NEGREI, I. cerc. Șt. Lecția publică online *Semnificația unirii Basarabiei cu România*, 27 martie 2021, Liceul Teoretic Pro Succes, realizator-producător Nadia Cristea.
- 30.NEGREI, I. cerc. Șt. Conferința științifică *19 ani de la înregistrarea juridică a Mitropoliei Basarabiei*, comunicarea: *Înființarea Mitropoliei Basarabiei*, Bălți, 31 iulie 2021.
- 31.NEGREI, I. cerc. Șt. *Simpozionul științific Ștefan Holban – martir al neamului românesc. 135 de ani de la naștere. 60 de ani de la trecerea în neființă*, Liceul Teoretic „Ștefan Holban”. Subiect – *Activitatea didactică a lui Ștefan Holban*, 27 august 2021, Cărpineni, r-nul Hâncești
- 32.NEGREI, I. cerc. Șt. 5 octombrie 2021. Chișinău. Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”. *Lansarea cărții Mihai Nicolae, Călătorii identitare. Românii megieși. Vol. 1, București, 2021, 412 p. ISBN 978-606-9062-66-1; ISBN 978-606-9062-71-5*.
- 33.NEGRU, Gh. dr. în istorie. *Masa rotundă consacrată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române*, desfășurată online la 26 ianuarie 2021, Institutul de Istorie, Intervenție: *Impactul unirii Principatelor Române asupra Basarabiei*.

- 34.SCLIFOS, E.-T. dr. în istorie. *Masa rotundă consacrată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române*, desfășurată online la 26 ianuarie 2021, Institutul de Istorie, Intervenție: Problema românească în timpul Conferinței de la Viena (1855) și a Congresului de la Paris (1856).
- 35.SCLIFOS, E.-T. dr. în istorie. *Masa Rotundă Unirile românilor de la 1918: general și specific*, Institutul de Istorie, 26 martie 2021, Intervenție: Problema Basarabiei în anii neutralității României (1914-1916).
- 36.UNGUREANU, Constantin, dr. hab. în istorie. *Masa rotundă consacrată împlinirii a 162 de ani de la Unirea Principatelor Române*, desfășurată online la 26 ianuarie 2021, Institutul de Istorie, Intervenție – Unirea Principatelor Române și Bucovina.
- 37.UNGUREANU, C. dr. hab. în istorie. *Masa Rotundă Unirile românilor de la 1918: general și specific*, Institutul de Istorie, 26 martie 2021, intervenție: Intervenție – Modelul basarabean, bucovinean și transilvănean de unire cu România.
38. BÎRLĂDEANU, V. dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică: *12-13 iunie 1941 - 80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în Basarabia*, Chișinău, 11 iunie 2021, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană, în cooperare cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul. Titlul comunicării: *Incidența, starea sanitară și strategiile de supraviețuire în lagărele și coloniile Gulag-lui la începutul anilor ‘1940;*
39. BÎRLĂDEANU, V. dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică *Operațiunea Sever/Nord. Deportarea martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească*, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană în colaborare cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul. Chișinău, 1 aprilie 2021. Titlul comunicării: *Sistemul de represiune sovietic împotriva Martorilor lui Iehova: studii de caz, documente și mărturii;*
40. BURLACU, V. dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică *Operațiunea Sever/Nord. Deportarea martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească*, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană în colaborare cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul. Chișinău, 1 aprilie 2021. Titlul comunicării: *Represiuni și deportări pe motive confesionale din RASS Moldovenească.*
- 41.FUȘTEI, Nicolae, dr. în istorie. Conferința științifică *Operațiunea Sever/Nord. Deportarea martorilor lui Iehova din RSS Moldovenească*, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană în colaborare cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul. Chișinău, 1 aprilie 2021. Titlul comunicării: *Operația „Sever” în contextul deportărilor confesionale*
- 42.ȘIȘCANU, I. dr. hab. în istorie, prof. univ. Conferința științifică: *12-13 iunie 1941 - 80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în Basarabia*, Chișinău, 11 iunie 2021, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană, în cooperare cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul. Titlul comunicării: *Deportările în masă din „zona sovietică a Pactului Molotov-Ribbentrop” în vara anului 1941: context, cauze și efecte*
- 41.ȚÂBULAC-CIOBANU, M. dr. în istorie. Conferința științifică: *12-13 iunie 1941 - 80 de ani de la deportarea populației în primul an de putere sovietică în Basarabia*, Chișinău, 11 iunie 2021, Institutul de Istorie, Secția Istorie Contemporană, în cooperare cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din

Cahul. Titlul comunicării: *Subiectul deportărilor în istoriografia contemporană – un mod de recuperare și reconstrucție a istoriei naționale*

Manifestări științifice cu participare internațională

1.DRAGNEV, D. membru coresp. *Научный круглый стол „Научные связи между историками России и Республикой Молдова”, Кишинев, 18 мая 2021, Доклад Сотрудничество Института Истории АН МССР с головными Институтами Истории АН СССР в области средневековья и новой истории*

2.DRAGNEV, D. membru coresp, XENOFONTOV, I, dr. în istorie. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie*, ediția a 7-a, 4 iunie 2021: dedicată aniversării a 10-a de la fondarea Centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie 2021, comunicarea: *Naum A. Narțov – primul professor universitar și doctor (habilitat) în domeniul istoriei din Moldova sovietică.*

3.MISCHEVCA, V. dr. în istorie. Conferință națională cu participare internațională, organizată de Universitatea Valahia din Târgoviște (Facultatea de Științe Umaniste) și Universitatea din Craiova (Facultatea de Științe Sociale) - *Bicentinar: Tudor Vladimirescu și Epoca Sa (1821-2021)*, Târgoviște-Craiova, 3 iunie 2021. Comunicarea: *Familia Ypsilanti și Rusia.*

4.EMILCIUC, A. dr. în istorie. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie*. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie 2021, comunicarea: *Aspecte comparative privind instituirea magaziiilor de rezervă a cerealelor în Principatele Române și Basarabia (1832-1840).*

5.EȚCO, D. dr. în istorie. *Conferința științifico – practică națională cu participare internațională 30 de ani de la adoptarea declarației de independență a Republicii Moldova: aspecte politico – juridice și social – economice*, comunicarea: *Parcursul istoric al învățământului național din Republica Moldova. Perspective și realizări.* Institutul de Istorie, Institutul de Cercetări Juridice, Chișinău, 27 august 2021.

6. GHERASIM, C. dr. în istorie. Conferința națională cu participare internațională *Intelectualitatea română între ideologie, libertatea academică și naționalism vineri, USM, Chișinău, 15 octombrie 2021, comunicarea: Tinerii din Basarabia în universitățile din Imperiul Rus în a doua jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea.*

7.GHERASIM, C. dr. în istorie. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie*. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie 2021, comunicarea: *Listele nobililor cu drept de vot – sursă importantă în studierea istoriei nobilimii din Basarabia (Studiu de caz: alegerile nobiliare din 1841).*

8.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie*. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie 2021, comunicarea *Biserica Ortodoxă din Basarabia ca instrument de propagare a tradiției ortodoxe ruse și a culturii țarului.*

9.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie. *Научно-практической конференции с международным участием „Единство исторических судеб”, приуроченной ко дню памяти протоиерея*

Михаила Чакур, Comrat-Chișinău, 8 septembrie 2021. Activitatea educațională a lui Andronic Popovici și contribuția sa la dezvoltarea științei istorice la nivel național.

10.GUMENĂI, I. dr. hab. în istorie, GULCA I. drd. Conferința națională cu participare internațională Intelectualitatea română între ideologie, libertatea academică și naționalism vineri, 15 octombrie 2021, comunicarea: „Limba moldovenească” de la prohibiție la instrument de rusificare (1900-1914).

11.TOMULEȚ, V. dr. hab. în istorie. *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie*. Ediția A VII-a, dedicată aniversării a 10-a de la fondarea centrului Studii interdisciplinare „Silviu Dragomir”, Chișinău-Oradea, 4 iunie 2021, comunicarea: *Opinii controversate privind definirea capitalismului ca sistem și specificul dezvoltării lui în Rusia*.

12.BURLACU, Valentin, dr. in istorie, conf. univ. Conferința științifică națională cu participare internațională *Probleme ale științelor socioumanistice și ale modernizării învățământului*. 26 martie 2021, Chișinău. UPS „Ion Creangă”, Comunicarea: *Foametea organizată din anii 1932-1933 în RASSM*.

13.BURLACU, Valentin, dr. în istorie, conf. univ. Conferința științifică cu participare internațională „Cercetarea istoriei și patrimoniului cultural local în contextul dezvoltării durabile a societății”, MECC UPS „I. Creangă” din Chișinău, USM, Institutul Patrimoniului de Stat din Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „M. P. Dragomanov” din Kiev, Ucraina. Chișinău, 24-25 septembrie 2021. Titlu comunicării: *Tentative de fundamentare a conceptului de „națiune moldovenească” în procesul de formare și evoluție a RASS Moldovenești*.

13. Aprecierii și recunoașterea rezultatelor obținute **în proiect** (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri).

1.SCLIFOS. E.-T. Premiul „Eudoxiu Hurmuzachi” al Academiei Române pentru lucrarea *Legăția Română la Petrograd (1914-1918)*. *Documente* (împreună cu Gh. Cojocar), București,. 3 decembrie 2020.

2.DRAGNEV, D. *Medalia „Nicolae Milescu Spătaru” a Academiei de Științe a Moldovei*, Chișinău, 4 iunie 2021.

3.MISCHEVCA, Vl. *Diplomă de Onoare a Președintelui Republicii Moldova* („În semn de apreciere a meritelor deosebite în elaborarea și implementarea politicii de stat în domeniul simbolurilor publice, pentru contribuție substanțială la promovarea și valorificarea heraldicii naționale, activitate intensă pe tărâm social, precum și cu prilejul aniversării a 25-a a CNH”, 05.12.2020).

4.MISCHEVCA, V. *Crucea Meritul Heraldic*, oferită de Comisia de Heraldică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, 1 decembrie 2020.

5.MISCHEVCA, V. *Ordinul „Insigna de gradul I, de aur, Ștefan cel Mare și Sfânt”* oferit de către Asociația Obștească Ștefan cel Mare și Sfânt în cadrul evenimentului organizat la Muzeu de Istorie Chișinău la 19 februarie 2021.

6.MISCHEVCA, V. *Medalia aniversară „Centenarul Marii Uniri”* oferită prin decretul președintelui României Klaus Iohannis la 29 martie 2021.

- 7.MISCHEVCA, V. *Insigna comemorativă „Participare la parada militară, consacrată aniversării a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, 27 august 2021 pentru participare la organizarea paradei militare (elaborarea însemnului faleristic)*, Chișinău, 13 septembrie 2021.
- 8.MISCHEVCA, V. *Diploma Muzeului de Istorie și Etnografie din municipiul Ungheni*, 20 august 2021.
- 9.GHERASIM, C. *Diploma Academiei de Științe a Moldovei*. (Hotărârea nr. 30 Prezidiul AȘM din 09 februarie 2021).
- 10.NEGREI, I. *Medalia Aniversară „Centenarul Marii Uniri”* oferit de președintele României Klaus Iohannis prin decretul din 29 martie 2021, ca înaltă prețuire pentru efortul depus în vederea păstrării identității naționale și a răspândirilor valorilor culturale românești.
- 11.NEGREI, I. Iași, România. *Diplomă și Medalie de Argint la Salonul de Carte din cadrul Expoziției Europene a Creativității și Inovării – EUROINVEST 21* – pentru lucrarea *Suveranitatea Republicii Moldova: concept și realitate*. Materialele Conferinței interuniversitare online *30 de ani de la proclamarea Suveranității Republicii Moldova, 23 iunie 2020*, Chișinău, 2020, (Tipografia Balacron), 352 p. (Coautor. Concepție și coordonare - Anatol Petrencu și Ion Negrei). ISBN 978-9975-66-710-4, Iași, 20-22 mai.
- 12.NEGREI, I. *Crucea Bălțeană*. Se acordă Dlui Ion Negrei, pentru servirea exemplară, cu dăruire și abnegație, a cauzei Bisericii Neamului Românesc din Basarabia, pentru valorificarea istoriei naționale prin scris și cercetare, precum și pentru promovarea activă a ideii de unitate românească în spațiul de la răsărit de Prut. Semnează: **Antonie, Episcop de Bălți**.

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei:

- 1.CERETEU I. Emisiunea „Istoria la pachet” cu Gh. Cojocaru. Tema: Mănăstirea Noul Neamț – vatră de istorie și spiritualitate creștină, 29 martie 2021 (cu Gheorghe Cojocaru și pr.Octavian Moșin).
- 2.CERETEU I. Emisiunea Istoria la Pachet la Radio Chișinău, moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: N. Iorga. 150 de ani de la naștere, 17 mai 2021.
- 3.EȘANU A. EȘANU V. Istoria la Pachet la Radio Chișinău (din 6 aprilie 2021) cu Gh. Cojocaru despre volumul *Descrierea stării de odinioară și de astăzi a Moldovei* de Dimitrie Cantemir, apărut la editura Știința, 2019.
- 4.EȘANU A. EȘANU V. Radio Chișinău, emisiunea a II-a (din 13 aprilie 2021) cu Gh. Cojocaru „Istoria la pachet” despre volumul *Descrierea stării de odinioară și de astăzi a Moldovei* de Dimitrie Cantemir, apărut la editura Știința, 2019.
- 5.EȘANU A. EȘANU V. Radio Chișinău, emisiunea a III-a (din 20 aprilie 2021) cu Gh. Cojocaru „Istoria la pachet” despre volumul *Descrierea stării de odinioară și de astăzi a Moldovei* de Dimitrie Cantemir, apărut la editura Știința, 2019.
- 6.MISCHEVCA, V. *Lecția de Istoria moderată de Vasile Munteanu de la Tvr Moldova*, 22 mai 2021, subiectul: Anul 1812- anexarea Basarabiei.
- 7.GHERASIM, C. Emisiunea Istoria la Pachet la Radio Chișinău, moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: N. Iorga. 150 de ani de la naștere, 17 mai 2021.

- 8.GHERASIM, C. Despre cartea Aliona Grati, Regele Mihai și Basarabia. O istorie uitată de neuitat. În cadrul emisiunii Mesager. TRM, 29 octombrie 2021.
- 9.GUMENÂI, I. Emisiunea Istoria la Pachet la Radio Chișinău, moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: 162 de la Unirea Principatelor Române, 25 ianuarie 2021.
10. NEGREI, I. Interviu la Radio Chișinău cu Alina Rusu. Subiect – Unirea Principatelor române – expresia voinței tuturor românilor, 24 ianuarie 2021.
11. NEGREI, I. Interviu la TV Moldova cu jurnalista Silvia Hodoroșea, subiectul:– Ideea unității naționale românești de-a lungul istoriei, 24 ianuarie 2021.
12. NEGREI, I. Opinie la TVR Moldova despre cartea Suveranitatea Republicii Moldova: concept și realitate, Chișinău, 2020, 352 p. (24 ianuarie 202)
13. NEGREI, I. Interviu la Radio Național cu Andrei Viziru, subiect De la Unirea Mică (1859) la Marea Unire (1918), 28 ianuarie 2021.
14. NEGREI, I. Interviu despre cariera de istoric la Radio Moldova, Emisiunea ARS Adolescentina cu jurnalista Zina Izbaș, 26 martie 2021.
15. NEGREI, I. Emisiunea Lecția de istorie „Unirea Basarabiei cu România” de la TVR Moldova, moderator Vasile Munteanu, 27 martie 2021.
16. NEGREI, I. Radio Vocea Basarabiei. Interviu despre impactul Unirii asupra dezvoltării Basarabiei în perioada interbelică. 27 martie 2021.
17. NEGREI, I. Radio Chișinău. Subiect – Primarul Nicolae Costin – lider al Mișcării de Renaștere și Eliberare Națională. 7 aprilie 2021.
18. NEGREI, I. TV-10. Emisiunea Anatomia Puterii cu Nicolae Negru 13 aprilie 2021.
19. NEGREI, I. Radio Moldova. Interviu cu jurnalistul Andrei Viziru, subiect: Tricolorul - simbol al identității naționale. 27 aprilie 2021.
20. NEGREI, I. Radio Moldova. Opinie despre Expoziția Monumentele Basarabiei furate. Autor – avocat Iulian Rusanovschi. Reporter – Nicolae Becciev. Organizator – AO Monumentum. Muzeul Național de Istorie a Moldovei.
21. NEGRU, Gh. TVR Moldova. Emisiunea Lecția de istorie Politica de rusificare a Imperiului Rus în Basarabia, Moderator Vasile Munteanu, 19 iunie 2021.
22. SCLIFOS, E.T Emisiunea Istoria la Pachet moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: 162 de ani de la Unirea Principatelor Române, 25 ianuarie 2021.
23. UNGUREANU, C. Emisiunea Istoria la Pachet, moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: Populația Bucovinei și a Basarabiei sub stăpâniri străine (1774/1812-1918), 6 ianuarie 2021.
24. UNGUREANU, C. Participarea la 5 aprilie 2021 la emisiunea Istoria la Pachet, moderată de dr. hab. Gheorghe Cojocaru, tema: Drama de la Fântâna Albă de la 1 aprilie 1941, 5 aprilie 2021.
25. BÎRLĂDEANU, V. Emisiunea radio „Istoria la pachet” cu genericul: Istoria și memoria deportărilor din vara anului 1941, 18 iunie 2021 (cu Gheorghe Cojocaru și dr. hab. Nicolae Enciu);
26. BÎRLĂDEANU, Virgiliu, CORLĂTEANU Silvia, FUȘTEI Nicolae. Emisiunea Mesager, TV Moldova, 13 aprilie 2021, <https://www.trm.md/ro/social/actiuni-de-comemorare-a-deportatilor-pentru-vecie-din-1-aprilie-1951>.
- 27.ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Evenimentele care au dus la caderea URSS, 01 februarie 2021.
- 28.ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: M. Gorbaciov și dezintegrarea URSS 04 martie 2021.

29. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Cernobil 31 mai 2021.
30. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: România în I Război Mondial, 12 mai 2021.
31. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Summitul de la Viena din 1961, 28 iunie 2021.
32. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Formarea Partidului Comunist Chinez, 01 iulie 2021.
33. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Carta Atlanticului, 19 iulie 2021.
34. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Declaraarea independenței Republicii Moldova, 19 august 2021.
35. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: 11 septembrie 2001, 09 septembrie 2021.
36. ȚURCANU, M. Emisiune radio “Istoria la pachet” de la postul Radio Chișinău: Tratatul de la San Francisco, 1951, 15 septembrie 2021.

Articole de popularizare a științei

1. MISCHEVCA, V. *Tratatul de pace ruso-turc de la București, din 1812, a fost anulat în 1921*, în: „Certitudinea”. Cultură, identitate, atitudine [București], 5, nr. 87, 11-25 mai 2021, p. 3.
2. ȚIBULAC-CIOBANU, M. *Creativitatea este cea care îmi produce plăcere în momentele de relaxare*. În: *Jurnalul Săptămânal” al Europei Libere*, 27 februarie, 2021. https://moldova.europalibera.org/a/mariana-%C8%9B%C3%AEBulac-ciobanu-creativitatea-este-cea-care-%C3%AEmi-produce-pl%C4%83cere-%C3%AEEn-momentele-de-relaxare/31123605.html?fbclid=IwAR3111rLRR9FKQHdx-XIDbgiDOOsB_TXRwyotuiTjwF5993I_GQ7ru-v-EU
3. ȚÎCU, O. Coautor al Blogului *Comunismul în Oglindă: Istoria paralelă a R(A)SS Moldovenești și României Populare/Socialiste*, . În: *Radio Europa Liberă Moldova*, [https://moldova.europalibera.org/a/naționalism-și-imperialism-în-basarabia-istorică-\(ii\)-apariția-rss-moldovenească/31207187.html](https://moldova.europalibera.org/a/naționalism-și-imperialism-în-basarabia-istorică-(ii)-apariția-rss-moldovenească/31207187.html):
4. ȚÎCU, O. *Naționalism și imperialism în Basarabia istorică (III): Regimul de ocupație sovietic în RSSM (1940-1941)*, Aprilie 27, 2021;
5. ȚÎCU, O. *Naționalism și imperialism în Basarabia istorică (II): Apariția RSS Moldovenească*, Aprilie 16, 2021;
6. ȚÎCU, O. *Naționalism și imperialism în Basarabia istorică (I): Apariția RSS Moldovenească*, Aprilie 05, 2021;
7. ȚÎCU, O. *Pactul Hitler - Stalin și ocupația sovietică a Basarabiei*, Martie 23, 2021 *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Latinizarea și Marea Teroare (9)*, Martie 12, 2021;
8. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Inventarea limbii „moldovenești” sovietice (8)*, Martie 05, 2021;
9. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Interferențele Kominternului (7)*, Februarie 26, 2021;
10. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Marea dezbateri între „românizare” și „moldovenizare”*, Februarie 18, 2021;

11. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Contextul apariției „Moldovenismului Sovietic”* (5), Februarie 16, 2021;
12. ȚÎCU, O. *Istoria RASSM (1924-1940) (IV): Revoluția rusă și Congresul Moldovenilor de la Tiraspol* (4), Februarie 12, 2021;
13. ȚÎCU, O. *Istoria RASSM (1924-1940) (IV): De la anexarea rusă la revoluția bolșevică* (3), Februarie 01, 2021;
14. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Regiunea transnistreană de la Țara Moldovei la anexarea rusă* (2) Ianuarie 13, 2021;
15. ȚÎCU, O. *Istoria RASS Moldovenească (1924-1940) (IV): Între „proiect național” și imperialism sovietic*, (1) Ianuarie 05, 2021.

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului.

16. Materializarea rezultatelor obținute **în proiect:**

Rezultatele obținute în a doua etapă a proiectului au fost materializate în publicații științifice, apărute în țară și peste hotare. S-au elaborat și publicat în această perioadă articole și studii științifice, Rezultatele obținute în cadrul proiectului au fost utilizate în elaborarea manualelor, ghidurilor și hărților pentru studenți și elevi. Aceste rezultate materializate contribuie la o mai bună cunoaștere în societate a trecutului nostru. Istoricii din cadrul proiectului organizează și participă la simpozioane și conferințe științifice, emisiuni Radio/TV, work-shop-uri, târguri, expoziții, în care sunt explicate unele probleme istorice controversate din istoria noastră.

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2021

➤ Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor:

1. CERETEU, I., Președinte al Comisiei științifice de susținere a tezei de doctor în istorie a lui Marin Șalari. Tema: Mănăstirile și viața monahală din Basarabia (1813-1918). Specialitatea: 611.02 Istoria Românilor (pe perioade). În cadrul Școlii Doctorale Științe Umaniste din cadrul Consorțiului Național de Universitatea de Stat din Moldova Susținerea pe 14.05.2021

2. CERETEU, I., Președinte al Comisiei pentru susținerea tezelor de master la Facultatea de Filologie și Istorie de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. În baza ordinului Rectorului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” nr. 117 din 06.05.2021. Susținerea pe 16.06.2021.

3. CERETEU, I., Președintele Comisiei de îndrumare pentru susținerea tezei de doctor în istorie a doctorandei Veronica Cosovan.

4. EȘANU Andrei, Președinte al comisiei de îndrumători și Membru al Comisiei de susținerea de doctorat la 14 mai, 2021 la teza „Mănăstirile și viața monahală din Basarabia (1813-1918)” a domnului Marin Șalari la specialitatea 611.02 Istoria românilor (pe perioade), în cadrul Școlii Doctorale Științe Umaniste din cadrul Consorțiului Național de Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău.

5.EȘANU Andrei, Președinte al Comisiei de susținerea tezei de doctor habilitat la 14 mai, 2021 la teza domnului Sergiu Musteață „Sedentari și migratori în regiunile carpato-danubiano-pontice în secolele VIII-IX” la specialitatea 611.02 Istoria românilor (pe perioade). (online)

6.GHERASIM, Cristina. secretarul Seminarului Științific de Profil din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie, USM, a fost examinat teza de doctor habilitat dr. Anatolie Leșcu „Asigurarea logistică a trupelor din Basarabia (1812-1874) (consultant științific dr. hab., prof. univ. Ion Eremia).

➤ Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)

1.BACALOV, Sergiu. Secretar științific al Anuarului de Istorie a Institutului de Istorie.

2.FELEA, Alina. Responsabilă de rubrica HISTORIA EST MAGISTRA VITAE la revista NOI.

3.MISCHEVCA, Vlad. Me

mburu al Colegiului de redacție al revistei „Limba Română” (Chișinău).

4.NEGRU, Gheorghe. Redactor-șef al Revistei „Destin Românesc”, Membru în colegiul de redacție al „Revistei de Istorie a Moldovei”.

5.BÎRLĂDEANU, Virgiliu, membru în colegiul de redacție al „Anuarului Institutului de Cercetari Socio-Umane „C.S. Nicolaescu-Plopsor”.

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect:

În limba română:

În cadrul etapei a doua (2021) de realizare a proiectului *Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I. Prioritatea Strategică Provocări societale*. Cifrul proiectului: 20.80009.0807.36, au fost efectuate activități de cercetare și documentare în arhive și biblioteci, colectarea materialelor și surselor documentare precizarea conceptelor și abordărilor istoriografice. Au fost elaborate compartimentele la volumele de sinteză și întocmite culegerile de documente și materiale planificate. În urma activității pe parcursul întregului an 2021, au fost realizate în întregime scopul și obiectivele pentru etapa raportată. Cercetătorii din cadrul proiectului au elaborat paragrafele planificate în planurile individuale. Au fost supuse discuțiilor problemele controversate identificate pe parcursul investigațiilor. În cadrul ședințelor secțiilor, au fost discutate materialele elaborate pe parcursul acestui an de activitate. Au fost propuse formularea corectă a unor titluri de capitole și paragrafe a volumelor de sinteză de „Istorie a Moldovei”, au fost formulate obiecții și propuneri referitoare la interpretările evenimentelor, fenomenelor și proceselor din istoria Moldovei, s-a recurs la uniformizarea stilistică a textelor și la identificarea, analiza și precizarea conceptelor controversate. Rezultatele obținute în a doua etapă a proiectului au fost materializate în publicații științifice apărute în țară și peste hotare. Rezultatele obținute în cadrul proiectului au fost utilizate în procesul de elaborare a manualelor, ghidurilor și hărților pentru studenți și elevi, au fost utilizate de sursele media, instituții de învățământ, instituții publice centrale și locale, cei interesați. Rezultatele obținute contribuie la o mai bună cunoaștere a trecutului nostru. Istoricii din cadrul proiectului au organizat și au participat la simpozioane și conferințe științifice, emisiuni Radio/TV, work-shops-uri, târguri, expoziții, în care au fost explicate unele probleme istorice controversate din istoria noastră.

Pe parcursul etapei de raportare, au fost redactate 72 de paragrafe la volumele de sinteză; în cadrul

proiectului, au fost publicate două monografii și un volum de documente. În colaborare cu alte instituții academice și tipografii, au fost editate două volume de documente peste hotare, două volume îngrijite, studii introductive și note, două volume ale editorilor de culegeri internaționale din Republica Moldova; articole în reviste cu factor de impact (1); articole în reviste din străinătate recunoscute (7); reviste din Registrul Național al revistelor de profil (36); articole în reviste naționale (15); articole în culegeri științifice editate peste hotare (7); articole în culegeri științifice editate în RM (4); articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) (15); articole în lucrările științifice internaționale în RM (12); articole în lucrările conferințelor naționale (1); teze ale conferințelor peste hotare (3); teze ale conferințelor internaționale din RM (28); teze ale conferințelor naționale cu participare internațională (7); teze ale lucrărilor conferințelor științifice naționale (4); materiale în enciclopedii (3), lucrări științifico-metodice și didactice (14). Rezultatele științifice obținute în cadrul etapei a doua de realizare a proiectului au fost diseminate prin participarea la manifestări științifice internaționale peste hotare (35), manifestări științifice internaționale în RM (79), manifestări științifice naționale (41), manifestări științifice naționale cu participare internațională (13); emisiuni radio/TV (35), articole de popularizare a științei (15). Contribuția cercetărilor proiectului a fost remarcată prin oferirea de premii, medalii, titluri și alte aprecieri (12).

În limba engleză:

During the second stage (2021) of the project The historical evolution of Moldova from antiquity to the modern era in the context of European civilization. Bessarabia within the Russian Empire Academic synthesis, studies, documents, and teaching materials. Part I. Strategic Priority Societal Challenges. Project number: 20.80009.0807.36 we had the goal to continue the research and documentation activity in archives and libraries, to collect materials and documentary sources, clarify concepts and historiographical approaches, elaborate volumes of synthesis, as well as collections of documents and materials. The purpose and objectives for this stage were fully achieved following the activity undertaken during 2021. The researchers involved in the project drafted the paragraphs stipulated in the individual plans. The controversial issues identified during the investigations were discussed. The texts drafted during this year of activity were discussed at the formal meetings of the departments. The correct wording of some chapter and paragraph titles was proposed, objections were made regarding the interpretations of events, phenomena, and processes in the history of Moldova. Stylistic uniformity of the texts and adjustment of the controversial concepts were resorted to. The results obtained in the second stage of the project have been materialized in scientific publications, published in Moldova and abroad. Scientific articles and studies were developed and published during this period. The results obtained within the project were used in the development of textbooks, guides, and maps for students and pupils. These results contribute to a better knowledge of our past at the level of the whole society. The historians working in the project organized and participated in symposia and scientific conferences, Radio / TV shows, workshops, fairs, and exhibitions in which approach some controversial historical issues in our history.

During this stage, 72 paragraphs have been for the synthesis volumes; two monographs and a volume of documents have been published within the project. Thanks to the collaboration with other academic institutions and printing houses two volumes of documents were published abroad, two edited volumes, introductory studies and notes, two volumes of international collection, publishers from the Republic of Moldova; articles in journals with impact factor (1); articles in

recognized foreign journals (7); journals from the National Register of specialized journals (36) articles in national journals (15); articles in scientific collections published abroad (7); articles in scientific collections published in the Republic of Moldova (4); articles in volumes summarizing the proceedings of international scientific conferences (abroad) (15); articles in international scientific papers in the Republic of Moldova (12); articles in the volumes dedicated to the proceedings of national conferences (1); theses of conferences abroad (3); theses of international conferences in the Republic of Moldova (28); theses of national conferences with international participation (7); theses of the proceedings of national scientific conferences (4); materials in encyclopedias (3), scientific-methodical and didactic works (14). Dissemination of scientific results by participating in international scientific events abroad (35), international scientific events in the Republic of Moldova (79), national scientific events (41), national scientific events with international participation (13); radio / TV shows (35), articles for science popularization (15). The contribution of the project research was noted by the award of prizes, medals, titles, and other distinctions (12).

19. Recomandări, propuneri

În vederea eficientizării lucrului în cadrul proiectului, recomandăm următoarele:

- finanțarea adecvată a tuturor componentelor procesului de cercetare – documentare, deplasări, publicații, procurarea mașinilor și utilajului etc.;
- elaborarea unei strategii, cu acoperire financiară, pentru instruirea și promovarea tinerilor cercetători;

Conducătorul de proiect _____ / Igor CERETEU

Data: 15.11.2021

LȘ

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare**Cifrul proiectului: 20.80009.0807.36**

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune 2021	
	Eco (k6)	Aproba	Modifica +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	2007.3		2007.3
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	582.1	-7.1	575.0
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicală achitate de angajator și angajați pe teritoriul țării	212210		7.1	7.1
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	66.9		66.9
Ediții periodice	222910	40.0		40.0
Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului	273500	3.0		3.0
Total		2699.3		2699.3

Conducătorul organizației _____ / (Gheorghe COJOCARU)Contabil șef _____ / (Galina Drăguțan)Conducătorul de proiect _____ / (Igor Cereteu)LȘ

Data: 15.11.2021

Componența echipei proiectului
Cifrul proiectului: 20.80009.0807.36

Echipea proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Cereteu Igor	1968	Doctor hab.	0,5	04.01.202	
2.	Eșanu Andrei	1948	Dr. hab., academician	0,5	04.01.202	
3.	Dragnev Demir	1936	Doctor habilitat, membru cor.	0,5	04.01.202	
4.	Chirtoagă Ion	1945	Doctor hab.	0,5	04.01.202	
5.	Agachi Alexei	1941	Doctor hab.	0,25	04.01.202	
6.	Constantinov Valentin	1971	Doctor hab.	1	04.01.202	
7.	Eșanu Valentina	1960	Doctor	0,5	04.01.202	
8.	Mischevca Vladimir	1963	Doctor	1	04.01.202	
9.	Felea Alina	1975	Doctor	0,5	04.01.202	
10.	Fuștei Nicolae	1950	Doctor	0,25	04.01.202	
11.	Bîrlădeanu Virgiliu	1968	Doctor	0,25	04.01.202	
12.	Burlacu Valentin	1959	Doctor	0,75	04.01.202	
13.	Bacalov Sergiu	1980	Doctor	1	04.01.202	
14.	Ciobanu Tudor	1975	-	0,5	04.01.202	
15.	Cernenchi Eugeniu	1975	-	1	04.01.202	
16.	Crudu Lilia	1970	-	0,25	04.01.202	
17.	Svetlicinîi Larisa	1949	-	0,25	04.01.202	
18.	Mafteuță Natalia	1975	-	0,25	04.01.202	
19.	Tabuncic Serghei	1970	Doctor	0,5	04.01.202	
20.	Ungureanu Constantin	1968	Doctor hab.	0,5	04.01.202	
21.	Postica Gheorghe	1954	Doctor hab.	0,25	04.01.202	
22.	Gumenii Ion	1972	Doctor hab.	1	04.01.202	
23.	Negru Gheorghe	1955	Doctor	0,5	04.01.202	
24.	Negru Elena	1965	Doctor	0,25	04.01.202	
25.	Poștarencu Dinu	1952	Doctor	0,5	04.01.202	
26.	Emilciuc Andrei	1982	Doctor	1	04.01.202	
27.	Ețco Diana	1975	Doctor	1	04.01.202	
28.	Negrei Ion	1958	-	1	04.01.202	
29.	Șișcanu Ion	1951	Doctor hab.	0,25	04.01.202	
30.	Sclifos Eugen-Tudor	1990	Doctor	0,5	04.01.202	
31.	Gherasim Cristina	1989	Doctor	1	04.01.202	
32.	Târîță Marius	1981	Doctor	0,5	04.01.202	
33.	Țîbulac-Ciobanu Mariana	1982	Doctor	0,25	04.01.202	
34.	Țurcan u Mihai	1989	Doctor	0,5	04.01.202	
35.	Chiosa Igor	1989	-	0,25	04.01.202	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	10,5 %
---	--------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2021					
Nr.	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
	Ungureanu Constantin	1968	Doctor habilitat	0,25	01.07.2021
1.	Pasat Valeriu	1958	Doctor habilitat, academician	0,25	01.07.2021
	Burlacu Valentin	1959	Doctor	0,25	01.07.2021
2.	Țăranu Anatolie	1951	Doctor	0,25	01.07.2021
3.	Țicu Octavian	1972	Doctor	0,25	01.07.2021

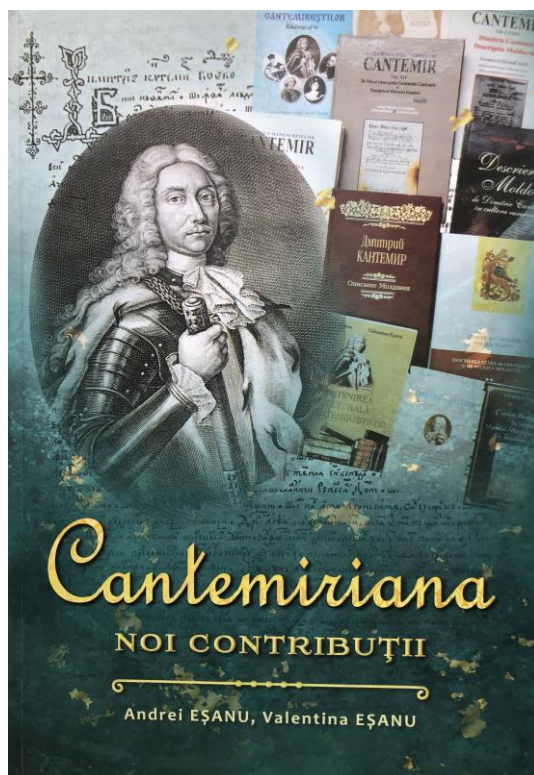
Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	10,5 %
--	---------------

Conducătorul organizației _____ Gheorghe COJOCARU

Contabil șef _____ Galina DRĂGUȚAN

Conducătorul de proiect _____ Igor CERETEU

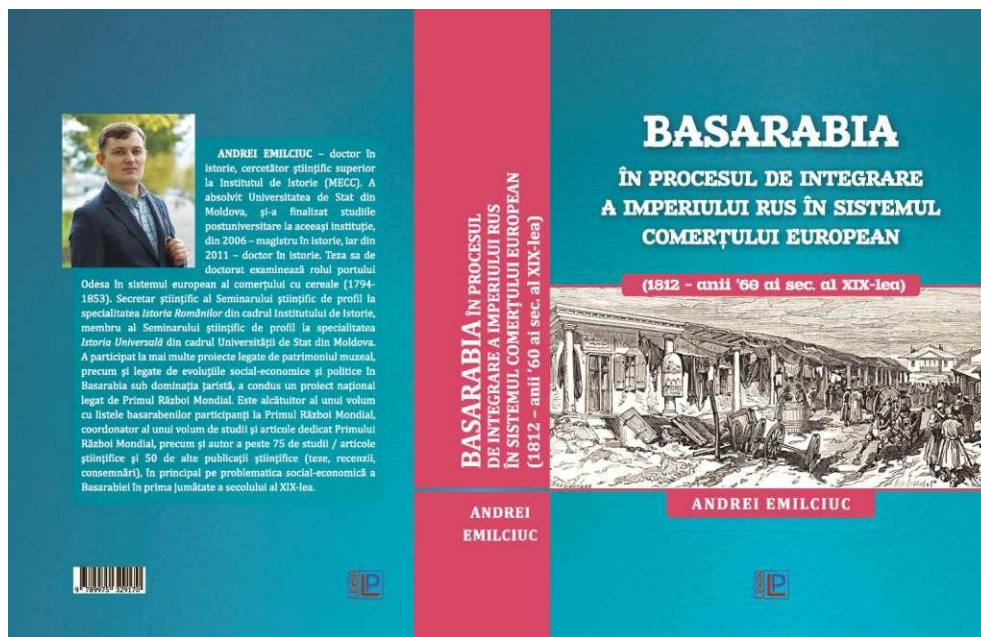
CĂRȚI PUBLICATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

EȘANU Andrei, EȘANU Valentin *Cantemiriana. Noi contribuții* (Chișinău, Lexon Prim, 2021, 268 p. ISBN 978-9975-3483-6-2

Volumul *Cantemiriana. Noi contribuții* (171 p.) de Andrei și Valentina Eșanu inserează 17 studii, materiale și recenzii elaborate în mare parte în cadrul proiectului instituțional 2015-2019. Cercetările sunt divizate în cinci compartimente, care includ aspecte din activitatea militaro-politică în timpul domniei și aflării sale în Rusia, interpretări pe marginea scrierilor lui D. Cantemir, receptarea acestora în cultura europeană. Studii aparte sunt dedicate fiicelor principelui – Maria și Smaragda-Ecaterina, care s-au destins în epocă prin cultura și inteligența lor. Volumul se încheie cu câteva recenzii la monografiile dedicate creației lui Dimitrie Cantemir și Antioh Cantemir, fiul. Fiecare studiu este înzestrat cu rezumate în limba engleză și cu ilustrații.

Lucrarea a fost discutată și recomandată Consiliului Științific spre aprobare pentru tipar în ședința Secției „Istorie Medievală” a Institutului de Istorie, recenzanți fiind aprobați Igor CERETEU, doctor habilitat în istorie, Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC, doctor în istorie și Andrei PROHIN, doctor în istorie

Basarabia în procesul de integrare a Imperiului Rus în sistemul comerțului european (1812 – anii '60 ai sec. al XIX-lea), Chișinău: Lexon-Prim, 2021. 756 p.: tab. ISBN 978-9975-3291-7-0.

În monografie autorul abordează particularitățile pătrunderii elementelor moderne în provincie, sub impactul procesului de integrare a piețelor europene, în general și a celei din Imperiul Rus, în particular.

Cercetările autorului, bazate pe surse documentare inedite, depistate în diferite fonduri ale arhivelor din Republica Moldova, Ucraina și Rusia, și studiile existente, i-au permis să relaționeze factorii obiectiv-istorici ai proceselor integraționiste, cu cei subiectivi, legați de regimul de dominație țaristă și politica, în fond reacționară, a clasei politice de la Sankt Petersburg, care urmărea ca aceste procese să nu afecteze orânduirea social-politică a Statului Rus.

Autorul ajunge la concluzia că procesul de modernizare în Basarabia s-a petrecut nu prin adoptarea practicilor comerciale europene, ci prin adaptarea lor la condițiile social-economice existente în Imperiul Rus și spațiul sud-est european. De asemenea, investigațiile sale relevă elocvent că în perioada de referință Basarabia a intrat în sfera proceselor integraționiste din cadrul economiilor-ruse și celei europene. Aceste procese, în mare parte, nu erau divergente, în virtutea faptului că Imperiul Rus se afla el însuși într-un proces de înglobare activă în sistemul economic european. Spre sfârșitul perioadei de referință, aceste procese devin chiar convergente, economia-univers rusă acționând în plan comercial drept o periferie a celei occidentale.

Japonia și Tratatul Basarabiei (1920-1940): Studiu și documente. Editori: Ion Șișcanu, Gheorghe E. Cojocaru, Chișinău, Lexon-Prim, 2021, 188 p. ISBN 978-99753291-8-7

Cele 80 de documente diplomatice, identificate în Arhiva Ministerului de Externe de la București ilustrează poziția adoptată de Japonia în chestiunea Basarabiei în perioada 1920-1940. Lucrarea de față este o încercare de a urmări traseul complicat al (ne)ratificării japoneze a Tratatului Basarabiei din 28 octombrie 1920 și urmărirea evoluției raporturilor româno-japoneze și japonezo-sovietice în această problemă importantă pentru România. Documentele incluse în acest volum reflectă evoluția raporturilor româno-japoneze în anii 20-30 ai secolului XX, înlesnind o mai bună cunoaștere a poziției Japoniei, ca și a jocului larg de interese, în problema semnării și ratificării Tratatului Basarabiei.